

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2018-2021 d. 11-10-2018

Mødedato Torsdag d. 11. oktober 2018 kl. 00:00

Mødested kommunalbestyrelsessalen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Budget 2019, 2. behandling.....	5
Bevillinger til budget 2018.....	11
Folkeracebane - Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan.....	15
Anmodning om igangsætning af lokalplanlægning for et økologisk fællesskab på Buddegård, Nexø	22
Salg af kommunalt ejede boliger.....	26
Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje pr. 1. november 2018.....	29
Rammeaftale 2019-2020 for det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet..	33
Bright Green Island forankring i samarbejdsaftaler med foreninger og kulturinstitutioner.....	39
Frivillighedsstrategi, midtvejsevaluering.....	43
Kulturaftale 2019.....	49
Anlægsbevillinger til selvejende haller 2018.....	53
Anlægsbevillinger til tilskudsordning til energirenovering af private boliger i mindre byer og i det å	58
CO2-regnskab og Klimakommune-indberetning.....	62
Andelselskabet Klemensker Vandværk, ansøgning om kommunegaranti til etablering af nyt vandv	69
Likviditetsoversigter 30. september 2018.....	78
Medlemmer af råd, nævn mm udpeget blandt medarbejderne.....	81
Orientering fra formanden.....	86
Lukket.....	88
Lukket.....	89
Lukket.....	90
Lukket.....	91
Lukket.....	92
Lukket.....	93

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0098

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	1	

Fraværende

Sabine Nicoline Lyngberg.

Bemærkninger til dagsordenen

Kim Jacobsen er indkaldt som suppleant for Sabine Nicoline Lyngberg.

Brian Kofoed har erklæret sin inhabil under behandlingen af pkt. 4, hvorfor Carsten Hæstrup er indkaldt som suppleant til at deltage i behandlingen af dette punkt.

Punkt 2: Budget 2019, 2. behandling

Bilag

Generelle bemærkninger

Bevillingsoversigt 2019

Investeringsoversigt 2019

Hovedoversigt 2019

Takstoversigt 2019

Den kirkelige ligning 2019

Emner i budgetforliget - oversigt og beskrivelser

Udvalgenes mål for budget 2019

Specielle bemærkninger 2019

Høringssvar på nye og ændrede forslag til budget 2019

Takstoversigt

Åbent punkt

2 Budget 2019, 2. behandling

00.30.10P19-0025

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	4	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	2	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budget 2019 og overslagsår, herunder beslutning om valg af udskrivningsgrundlag og beslutning om fremsatte ændringsforslag.

Der er siden 1. behandlingen indkommet 11 høringsvar.

I forhold til 1. behandlingen er balancen uændret i 2019 og forbedret lidt i budgetoverslagsårene.

Indstilling og beslutning

Borgmesteren indstiller,

- at det statsgaranterede udskrivningsgrundlag vælges, og
- at det af borgmesteren fremsatte ændringsforslag vedrørende køb og salg af ejendomme indstilles til godkendelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales.

Linda Kofoed Persson, Søren Schow og Kirstine van Sabben kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Liste V stiller forslag om, ikke at effektuere den påtænkte omlægning af skovhjelperprojektet til Team Østergade. De 600.000 kr. tages ved et kassetræk i 2019 og overslagsårene.

For stemte 10: Liste O, liste V og liste W.

Imod stemte 13: Liste A, liste F, liste K, liste Ø og liste Å.

Hverken for eller imod stemte 0: Ingen.

Ændringsforslaget er faldet.

Liste A, F, K, Ø og Å stiller ændringsforslag om, at besparelsen på 0,6 mio. kr. vedr. omlægningen af Skovhjelperprojektet til Team Østergade udskydes til 2020, hvilket øger udgifterne med 0,6 mio. kr. i 2019. Derved nedjusteres den planlagte kasseforøgelse i 2019 fra 7,0 mio. kr. til 6,4 mio. kr. Overslagsårene vil være uændrede. Social- og Sundhedsudvalget får til opgave at fremlægge et forslag til gennemførelse af omlægningen for kommunalbestyrelsen til beslutning i 1. halvår 2019.

For stemte 13: Liste A, liste F, liste K, liste Ø og liste Å.

Imod stemte 10: Liste O, liste V og liste W.

Hverken for eller imod stemte 0: Ingen.

Ændringsforslaget er godkendt.

Borgmesterens indstilling a) godkendt.

Borgmesterens ændringsforslag i punktets indstilling b) til afstemning:

For stemte 14: (V) Else Merete Knoop, Liste A, liste F, liste K, liste Ø og liste Å.

Imod stemte 9: (V) Brian Kofoed, (V) Maike Fiil, (V) Carsten Scheibye, (V) Søren Schow, Liste O og liste W.

Hverken for eller imod stemte 0: Ingen.

Ændringsforslaget er godkendt.

Med de godkendte ændringsforslag er budgettet for 2019 godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 20. september 2018 at budgetforslag for 2019 m.fl. år blev oversendt til 2. behandling.

Budgetforslaget for 2019 er udarbejdet på baggrund af den budgetaftale, der er indgået mellem Socialdemokratiet, Enhedslisten, SF, Alternativet og Kristendemokraterne.

Forudsætningerne for budgetforslaget fremgår af dagsordenen til kommunalbestyrelsens 1. behandling med bilag.

Skatte- og budgetforudsætninger for 2019

Forudsætningerne for budgetforslaget fremgår af de generelle bemærkninger til budgetforslaget, jf. bilag 1 fra 1. behandling af budget 2019. Herudover er budgetforslaget specificeret i de forskellige oversigter til budgettet, jf. bilag 2-4 og i oversigten over budgetaftalen i bilag 7.

Der er i hovedtræk lagt følgende forudsætninger til grund for budgetforslaget for 2019:

Skatteprocenten fastholdes uændret på 26,2 pct., og grundskyldspromillen forhøjes fra 33,41 promille til 34,00 promille. Der opkræves dækningsafgift af statens, regionens og andre kommuners ejendomme med de maksimale satser på 15 promille af grundværdien og 8,75 promille af forskelsværdien.

Bornholms Regionskommune er med henblik på budgetlægningen for 2019 tildelt et tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner på 12,0 mio. kr.

Der optages lån for i alt 42 mio. kr., fordelt med 1,5 mio. kr. vedr. anlæg på havneområdet, 18,3 mio. kr. vedr. energirenoveringer, 12,2 mio. kr. vedr. madskoler og læringsmiljøer på skolerne og 10,0 mio. kr. i lån til anlæg uden specifikke projekter.

Driftsbudgettet er tilrettet i forhold til den demografiske udvikling på børnepasningsområdet, skoleområdet, SFO, Ungdomsskolen, PPR- og Sundhedspleje samt ældre- og sundhedsområdet.

Ændringer i opgaver som følge af ændret lovgivning m.m., lov- og cirkulæreprogrammet, er indregnet i budgetforslaget.

Budgetaftalen indeholder en række besparelses- og udvidelsesforslag på de forskellige udvalgsområder, som er indarbejdet i budgetforslaget. I bilag 7 findes en oversigt over ændrin-

gerne som følge af budgetaftalen, og i de generelle bemærkninger findes tillige en kort beskrivelse af de enkelte forslag.

Valg af udskrivningsgrundlag

Kommunalbestyrelsen skal ved 2. behandlingen tage stilling til valg af statsgaranti eller selv-budgettering af udskrivningsgrundlaget.

Statsgaranti indebærer, at kommunen er sikret en bestemt skatteindtægt samt bestemte indtægter fra tilskud og udligning. Det er staten der fastsætter udskrivningsgrundlaget på baggrund af udskrivningsgrundlaget tre år tidligere, forhøjet med den forventede stigning i de skattepligtige indkomster på landsplan. En kommune vil typisk vælge statsgaranti, hvis skatteindtægterne i kommunen ikke forventes at stige lige så meget som gennemsnittet for landet som helhed, eller hvis der er usikkerhed om udviklingen i skatteindtægterne fx ved forventninger om nedgang i konjunkturerne i det kommende år. Statsgaranti giver stor budgetsikkerhed for kommunens økonomi, da indtægterne er kendt på forhånd og ikke efterreguleres for den faktiske udvikling i udskrivningsgrundlaget.

Selvbudgettering indebærer, at kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget lægges til grund for budgetteringen. En kommune vil typisk vælge selvbudgettering, hvis skatteindtægterne i kommunen forventes at stige mere end på landsplan. Kommunen bærer imidlertid også selv en risiko ved at vælge selvbudgettering, idet kommunens indtægter tre år senere efterreguleres i forhold til det realiserede udskrivningsgrundlag. Hvis skatteindtægterne ikke stiger som forudsat skal kommunen selv finde finansiering til at dække mindreindtægten.

Ved statsgaranti er der altså ingen chance/risiko for hverken gevinst eller tab, mens der ved selvbudgettering er chance/risiko for både gevinst og tab.

Ved vurderingen af, hvilket valg der vil være det økonomisk mest fordelagtige, skal skatteprovenuet ses i sammenhæng med tilskud og udligning, da skattegrundlaget har indvirkning på beregningen af udligningen.

De seneste beregninger viser, at kommunen vil få en højere indtægt i 2019 ved valg af selv-budgettering i forhold til valg af statsgaranti, men at gevinsten elimineres med efterreguleringen i 2022:

- En beregning på baggrund af befolkningsprognosen for 2019 viser en merindtægt på 0,7 mio. kr. i 2019 og en tilbagebetaling på 6,9 mio. kr. i 2022. Inklusive efterregulering er der således et mindreprovenu på 6,2 mio. kr.
- Indbyggertallet pr. ultimo august 2018 ligger 30 indbyggere højere end det indbyggertal befolkningsprognosen forudsiger primo 2019. En beregning på baggrund af indbyggertallet ultimo august 2018 viser en merindtægt på 2,5 mio. kr. i 2019 og en efterregulering på 7,6 mio. kr. i 2022. Inklusive efterregulering er der således et mindreprovenu på 5,1 mio. kr. i dette scenarie.

Beregningerne er foretaget i KL's skatte og tilskudsmodel. Det skal bemærkes, at der på nuværende tidspunkt er umuligt at forudsige, om beregningerne holder, også fordi efterreguleringen både er afhængig af udviklingen i befolkning og indkomster i egen kommune og på landsplan.

Finansiering i overslagsårene

KL har den 12. september 2018 udmeldt nye skøn over udviklingen i udskrivningsgrundlaget på baggrund af regeringens økonomiske redegørelse fra august 2018. Ændringerne betyder højere skatteindtægter og lavere udligning, således at nettoændringen forøger indtægterne med 0,1 mio. kr. i 2020, 2,1 mio. kr. i 2021 og 2,4 mio. kr. i 2022. Dette er indarbejdet i resultatopgørelsen nedenfor og i hovedoversigten i bilag 4.

Resultatopgørelsen

I nedenstående tabel er kommunens økonomi for årene 2019 – 2022 opstillet i en resultatopgørelse. I de generelle bemærkninger i bilag 1 findes en mere detaljeret resultatopgørelse, der også viser regnskabet for 2017 og budgettet for 2018.

Mio. kr. - årets priser	BF2019	BO2020	BO2021	BO2022
Indtægter	-2.845,4	-2.902,9	-2.965,1	-3.030,6
<i>Skatter</i>	-1.786,1	-1.830,5	-1.877,6	-1.923,8
<i>Tilskud og udligning</i>	-1.059,3	-1.072,4	-1.087,5	-1.106,8
Driftsvirksomhed	2.788,6	2.858,3	2.935,3	3.012,5
Renter m.v.	-4,9	-4,6	-4,5	-4,5
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-61,7	-49,2	-34,3	-22,5
Anlægsvirksomhed	82,0	54,9	65,3	57,1
<i>- heraf pleje-/ældreboliger</i>	0,0	0,0	0,0	16,9
Resultat af det skattefinans. område	20,3	5,7	31,0	34,6
Det brugerfinansierede område	-5,8	-6,5	-7,0	-7,4
Samlet resultat	14,5	-0,8	24,0	27,2
Øvrige poster	-21,5	11,6	15,7	8,4
<i>Finansiering af pleje-/ældreboligbyggeri</i>	0,0	0,0	0,0	-14,9
<i>Optagelse af lån</i>	-42,0	-23,3	-20,2	-10,0
<i>Afdrag på lån</i>	37,8	39,2	40,2	37,7
<i>Øvrige balanceforskydninger</i>	0,4	0,7	0,7	0,7
<i>Kassefinansiering af anlæg</i>	-17,7	-5,0	-5,0	-5,0
Kasseforøgelse (-)/-forbrug (+)	-7,0	10,8	39,7	35,6

Emnerne i budgetaftalen

I bilag 7 fremgår enkeltbeskrivelserne af alle emnerne i aftalen om budget 2019.

Takster

Forslag til takster for 2019 anført i 2019-prisniveau fremgår af takstbladet i bilag 5. Taksterne er uændrede i forhold til 1. behandlingen.

Høringssvar

Nye og ændrede forslag til budget 2019, som indgår i budgetaftalen, har været sendt i høring fra den 11. september med høringsfrist den 21. september. De modtagne høringssvar fremgår af bilag 10.

De kommunale budgetter for 2019 på landsplan

Ved indgåelsen af økonomiaftalen mellem KL og regeringen aftales et niveau for den kommunale serviceramme samt størrelsen af bruttoanlægsudgifterne i kommunerne, idet en del af bloktilskuddet er betinget af overholdelsen af aftalen i de kommunale budgetter. KL koordinerer overholdelsen af rammerne i den såkaldte faseopdelte budgetlægning.

Budgetlægningen i kommunerne viser, at kommunerne samlet set ikke er i mål med overholdelse af hverken servicerammen eller bruttoanlægsrammen. På den baggrund fremsætter borgmesteren en række ændringsforslag der kan bidrage til overholdelse af rammerne jf. nedenfor.

Ændringsforslag

Der er indkommet et ændringsforslag til 2. behandlingen.

Venstre stiller forslag om, ikke at effektuere den påtænkte omlægning af skovhjælperprojektet til Team Østergade.

Finansieringen til dette findes i følgende:

- 200.000 kr. fra Team Østergade
- 200.000 kr. fra Øget miljøtilsyn af landbruget
- 200.000 kr. fra Implementering af BGI

Alternativ finansieres forslaget ved at alle pengene tages fra det øgede Natur og Miljø tilsyn

Derudover foreslår borgmesteren, at såvel udgifter som indtægter på anlægspuljen til køb og salg af fast ejendom nedsættes med 5 mio. kr. i 2019. Puljen vil fortsat have et nettobudget på -0,9 mio. kr.

Da det alene er udgiftssiden der tæller med i opgørelsen af bruttoanlægsudgifterne, bidrager ændringen til kommunernes overholdelse af den samlede bruttoanlægsramme på 17,8 mia. kr. i økonomiaftalen for 2019.

Den kirkelige ligning

Budgettet for den kirkelige ligning fremgår af bilag 6. Kirkeskatten udskrives med 0,93 pct. af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kirkeskat på 5.089,8 mio. kr., hvilket giver et provenu på 47,3 mio. kr. I forhold til 2018 er udskrivningsprocenten uændret. Budgettet udviser et underskud på 1.543 kr.

Bilag til sagen

Der er tilknyttet en række bilag til sagen, hvoraf **følgende bilag er uændrede** i forhold til de bilag, der var med til 1. behandlingen af budgettet: bilag 2 Bevillingsoversigt 2019, bilag 3 Investeringsoversigt 2019, bilag 6 Den kirkelige ligning 2019, bilag 7 Oversigt over emner i budgetaftalen, bilag 8 Udvalgenes mål og delmål for 2019, samt bilag 9 Specielle bemærkninger 2019.

Bilag 1 Generelle bemærkninger er tilrettet i tabellerne på siderne 8, 33 og 34 som konsekvens af ændret finansiering i overslagsårene. Tilsvarende er bilag 4 Hovedoversigt 2019 tilrettet i overslagsårene.

Økonomiske konsekvenser

-

Administrativ tilføjelse til KB 11.10.2018

Takstbilaget er tilrettet efter behandlingen i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget for så vidt taksten for jordflytningsgebyr. Ved fremskrivningen var der taget udgangspunkt i taksten fra 2017. Dette er nu rettet så taksten fremskrives i forhold til taksten i 2018.

Punkt 3: Bevillinger til budget 2018

Bilag

Lov- og cirkulæreprogram 2017-18

Budgetændringer specificeret på bevilling

Åbent punkt

3 Bevillinger til budget 2018

00.30.18G01-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	5	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	3	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der ansøges om tillægsbevillinger til midtvejsregulering af tilskud og udligning, lov- og cirku-læreprogram, regulering af lønbudgetter m.m. samt bevillingsændringer i øvrigt, hvor kommu-nalbestyrelsen skal godkende tillægsbevillingerne.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller,

- at der gives tillægsbevillinger som anført i bilag 2, idet nettoudgiften på 12.221.573 kr. fi-nansieres af de likvide midler, og
- at anlægsbevillingen til befæstelse af Bofas containerpladser annulleres.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen forelægges hvert år i oktober en sag om godkendelse af tillægsbevillin-ger og bevillingsændringer, således at bevillingerne kan blive korrigeret forud for budgetop-følgningen pr. 31. oktober. Der er hovedsageligt tale om tillægsbevillinger som følge af udmel-dinger fra staten og KL. Desuden nulstilles rådighedsbeløb til anlæg som konsekvens af budge-taftalen for 2019.

Der ansøges om tillægsbevillinger og bevillingsændringer som anført nedenfor:

a) Midtvejsregulering af tilskud og udligning

Økonomi- og Indenrigsministeriet har udmeldt midtvejsregulering af tilskud og udligning for 2018.

Bornholms Regionskommune skal samlet set tilbagebetale 23.628.000 kr. til staten i midtvejs-reguleringen, idet beløbet fordeler sig således:

- 16.884.000 kr. vedr. midtvejsregulering af generelle tilskud i 2018. I økonomaftalen mellem regeringen og KL fra juni 2018 fremgår det, at kommunerne samlet set reguleres negativt med 2,9 mia. kr. i 2018, dels som følge af lavere pris- og lønstigninger end forventet og dels fordi overførselsudgifterne på landsplan forventes at blive lavere end det aftalte niveau.
Dette svarer til ca. 19,8 mio. kr. for Bornholms Regionskommune, og hertil kommer reguleringer som følge af lov- og cirkulæreprogrammet m.m., som reducerer tilbagebetalingen med knap 3 mio. kr.
- 6.744.000 kr. vedr. regulering af beskæftigelsestilskuddet. Heraf vedrører 2.808.000 kr. midtvejsregulering af tilskuddet for 2018 mens 3.936.000 kr. er efterregulering af tilskuddet for 2017.

Der er i budget 2018 afsat et beløb på 3,0 mio. kr. til forventet efterregulering af beskæftigelsestilskuddet. Der er dermed behov for en tillægsbevilling på 20.628.000 kr. vedr. tilskud og udligning.

b) Skatter

Økonomi- og Indenrigsministeriet har udmeldt kommunens andel af medfinansiering af det skrå skatteloft. Medfinansieringen udgør 812.000 kr., hvilket er 24.000 kr. højere end afsat i budgettet.

Det skrå skatteloft er udtryk for den maksimale procent, man som skatteyder i Danmark kan komme til at betale i skat. Kommunen skal medfinansiere statens tab på topskatten, når en forhøjelse af kommunens udskrivningsprocent i forhold til 2007 betyder, at skatteprocenterne inkl. topskat overstiger det skrå skatteloft. Bornholms Regionskommune hævede skatteprocenten i 2014.

c) Lov- og cirkulæreprogrammet

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har den 12. september 2018 godkendt, at lov- og cirkulæreprogrammet 2017-18 indarbejdes i budgettet for 2019 – 2022. Lov- og cirkulæreprogrammets punkter har også virkning i 2018 og indarbejdes i budgettet i henhold til praksis.

Ændringerne som følge af lov- og cirkulæreprogrammet udgør 2.621.000 kr., idet budgetterne til overførsler, forsikrede ledige og aktivitetsbestemt medfinansiering reduceres med 245.000 kr. og serviceudgifterne forhøjes med 2.866.000 kr.

d) Regulering af lønbudgetter

Ved budgetlægningen for 2018 havde KL skønnet en lønstigning på 1,52 pct. fra 2017 til 2018, idet den dagældende overenskomst udløb den 31. marts 2018. Der er i foråret indgået en ny tre-årig overenskomst gældende fra 1. april 2018, hvorefter lønstigningerne i 2018 blev lavere end skønnet. Siden er reguleringsordningen pr. 1. oktober 2018 endeligt opgjort så lønstigningen pr. 1. oktober bliver 0,16 pct. lavere end forudsat i overenskomsten.

Samlet set bevirker det en lønstigning på 1,24 pct. fra 2017 til 2018. Da lønbudgetterne dermed er for høje i 2018 reduceres de med 3.755.627 kr. i 2018.

e) Befæstelse af containerpladser, rådighedsbeløb og anlægsbevilling

Det indgår i budgetforslaget for 2019 – 2022 at anlægsprojektet vedrørende befæstelse af Bofas containerpladser annulleres, idet rådighedsbeløbene til anlægsprojektet i 2019 – 2021 er taget af budgettet. Der er et rådighedsbeløb i budget 2018 inkl. budgetoverførsel fra 2017 på 5.995.800 kr. som ligeledes skal nulstilles som følge af annulleringen af anlægsprojektet.

Kommunalbestyrelsen gav den 23. februar 2017 en anlægsbevilling til projektet. Anlægsbevillingen annulleres samtidig.

f) Pulje til leve-/bomiljøer på plejecentre, rådighedsbeløb

Det indgår i budgetforslaget for 2019 – 2022 at puljen til leve-/bomiljøer annulleres, idet rådighedsbeløbene i 2019 og 2020 er taget af budgettet. Der er overført et rådighedsbeløb på 1.300.000 kr. fra budget 2017 til budget 2018, som så skal nulstilles i budget 2018.

g) ESCO-projekter

Anlægsarbejderne under ESCO-projektet lånefinansieres, idet energibesparelserne skal finansiere ydelsen på lån. Der er i 2018 optaget lån vedrørende udgifter i 2017, idet driftsbudgettet er reduceret med ydelserne i budget 2019 – 2022. I 2018 udgør ydelserne på lånet 64.000 kr.

h) Tvangskonvertering af lån

Transport-, Bygge- og Boligstyrelsen har i juni 2018 pålagt Bornholms Regionskommune at konvertere en række lån i pleje-/ældreboliger. Teknisk set indebærer konvertering både en indfrielse af lån under Bevilling Afdrag på lån og optagelse af nye lån under Bevilling Optagelse af lån, idet de to beløb balancerer. Der er konverteret lån for 46.677.531 kr.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget er bemyndiget til at godkende bevillingsændringer mellem driftsbevillinger eller mellem anlægsbevillinger. Ovenstående punkter g) og h) er ikke omfattet heraf, og fremsendes derfor til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Bevillingsændringerne under pkt. a) – f) indebærer samlet set et træk på de likvide midler på 12.221.573 kr. Ændringerne er specificeret på de enkelte bevillinger i bilag 2.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 4: Folkeracebane - Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan

Bilag

Høringssvar for motorsportsbane

Høringssvar imod folkeracebanen

Samlet resume af høringssvar

Lokalplan for folkeracebane

Kommuneplantillæg for folkeracebane

Åbent punkt

4 Folkeracebane - Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan

01.02.05P16-0177

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	10	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	4	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forslag til kommuneplantillæg, forslag til lokalplan og miljøvurdering har nu været i 8 ugers offentlig høring. Ud fra det endelige kommuneplantillæg, den endelige lokalplan, miljørapporten (miljøvurderingen), en sammenfattende redegørelse for miljørapporten og de indkomne høringssvar skal det besluttes, om kommuneplantillægget og lokalplanen endeligt kan godkendes.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Kommuneplantillæg og lokalplan endeligt godkendes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales.

Leif Olsen og Morten Riis kan ikke medvirke, idet man ikke udlægger et teknisk anlæg som en motorsportsbane i et område udpeget som område med særlig naturinteresse.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Brian Kofoed blev erklæret inhabil og deltog ikke i behandlingen af punktet. Carsten Hæstrup var indkaldt som stedfortræder.

Godkendt.

Liste F, liste Ø, liste Å og Kirsten Wendell kan ikke medvirke, idet man ikke udlægger et teknisk anlæg som en motorsportsbane i et område udpeget som område med særlig naturinteresse.

Sagsfremstilling

Ved den offentlige høring modtog Center for Erhverv, Byg og Sekretariat i alt 103 høringssvar hovedsageligt fra borgere, men også fra Bornholms Vand A/S, en anden folkerace klub, Bornholms Motorsport, Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen for Bevar naturområdet Torpe bakker, Dansk Idræts Forening m.fl.

63 henvendelser er positivt stemt over for motorsportsbanen, med argumentationer hovedsageligt om, at området er ideelt for etablering af jordbane: På mark og gammel

grusgrav uden indvirkning på naturen. Bekymringer omkring grundvand kan imødekommes med relevante afbødningsforanstaltninger. Støjgener er inden for miljøstyrelsens støjgrænser. 40 henvendelser er imod planerne for etablering af banen. Af de 40 henvendelser imod placering af banen er 31 af henvendelserne støtte til de ideer og forslag, som foreningen Bevar naturområdet Torpe bakker har indsendt på vegne af sine 59 medlemmer. Argumentationerne imod banen omhandler hovedsageligt frygt for støjgener og at banen vil være til skade for naturværdierne i området samt grundvandet/drikkevandet.

Som konsekvens af de indkomne høringssvar er der foretaget ændringer i lokalplanen:

1) støjvolde skal etableres omkring hele lokalplanområdet, på nær mod nord (se kortbilag 3 - delområder) 2) publikumsfaciliteter skal oprettes i delområde D (se §5.1) og 3) man må ikke opholde sig på skrænter med digesvalekolonier i digesvalernes yngleperiode fra 1. april-31. august (se §9.2). Af nyt materiale er der udarbejdet en sammenfattende redegørelse for miljørapporten, samt høringssvar og et samlet resume af høringssvar med Center for Erhverv, Byg og Sekretariats kommentarer.

Ud fra dette materiale skal det nu besluttes, om kommuneplantillægget og lokalplanen kan endeligt godkendes.

Kommuneplantillæg kan tilgås [her](#)

Lokalplan samt miljøvurdering og sammenfattende redegørelse tilgås [her](#)

Kommuneplantillæg og Lokalplan er i PDF format også vedhæftet dette dagsordensnotat. For overskuelighedens skyld anbefales det, at lokalplanen læses digitalt.

Høringssvar er bilagt, i helhed og samlet som resume

Miljørapport og sammenfattende redegørelse tilgås fra den digitale lokalplan

Baggrund - historik

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde 30. marts 2017 at standse planlægningen af en motorsportsbane for folkerace på et areal i Åkirkeby Plantage. Det blev efterfølgende besluttet af Kommunalbestyrelsen, at Center for Teknik og Miljø skulle udpege 4 nye forslag til placering.

Afsøgningen af placeringer for motorsportsbane for folkerace tog udgangspunkt i primært placeringsmuligheder på kommunale arealer, dernæst statslige/private. Processen har været at gennemgå tidligere forslag, afsøge nye muligheder og ikke mindst sikre, at et forslag til placering er realisabel i forhold til gældende lovgivning og arealinteresser. Center for Teknik og Miljø har været i løbende dialog med Bornholms Motorsport for at afstemme forventninger til specifikationer for baneanlægget.

Forslag til placeringen ved Bolbyvej blev besluttet af Bornholm Motorsport. Oplysninger om placeringen kan læses nedenfor:

- Areal ved Torpebakker, Bolbyvej 12, matr. 22b, Klemensker, er privat ejet og leje er muligt.
- Sammenlignet med andre arealer på Bornholm har placeringen relativt få naboer, og med en relativ lang afstand imellem bane og naboer.
- Der er mulighed for, at eksisterende bygninger kan bruges, samt at mindre ny og motorsportsrelateret bebyggelse kan etableres.
- Placeringen er delvist i en grusgrav og delvist på et markareal. Arealet er velegnet til etablering af en jordbane.
- Placeringen ligner på mange måder nuværende placering (Lundsgårdsvej 1, Klemensker): Placering i det åbne land med samme naboforhold. Center for Teknik og Miljø har ikke modtaget klager fra naboer i dette område.

- Der skal redegøres for naturmæssige interesser, drikkevandsinteresser og råstofinteresser i området.
- Der eksisterer to støjfølsomme erhverv i området A) Kunst og Kulturcenter Bækkelund, Bolbyvej 7 – ca. 850 meter fra banen, er en forening, som tilbyder arbejdsophold for udøvende kunstnere og har blandt andet til formål at udbyde kurser, masterclass og videreuddannelse inden for scenekunst og natur B) Kirologisk Institut, Fejlerevej 18 – ca. 450 meter fra banen, afholder kurser og undervisning indenfor personlig udvikling og håndlæsning mm.
- Der er nyligt oprettet Foreningen Bevar naturområdet Torpe bakker, som ikke mener, at motorsportsbanen skal placeres i området. Denne forening tæller 59 medlemmer og har indsamlet en underskriftsindsamling imod banen med ca. 350 underskrifter.

Den 28. august 2017 besluttede Teknik- og Miljøudvalget jf. planlovens § 23c (foroffentlighed) at indkalde ideer og forslag for etablering af en motorsportsbane ved Torpebakker ved Bolbyvej 12, Klemensker.

Foroffentlighedsfasen udløb den 23. oktober og Center for Teknik og Miljø modtog i alt 68 henvendelser hovedsageligt fra borgere, men også fra erhvervsdrivende og organisationer.

22 henvendelser var positivt stemt over for motorsportsbanen, med argumentationer hovedsageligt om, at området var ideelt for etablering af jordbane (ideelt underlag og vil ikke medføre væsentlig påvirkning af det omgivne miljø).

43 henvendelser var imod planerne for etablering af banen. Af de 43 henvendelser imod placering af banen var 32 af henvendelserne støtte til de ideer og forslag, som foreningen Bevar naturområdet Torpe bakker havde indsendt på vegne af sine 59 medlemmer.

Argumentationerne imod banen omhandlede hovedsageligt frygt for støjgener og at banen ville være til skade for naturværdierne i området.

Ud fra indkomne ideer og forslag besluttede kommunalbestyrelsen d. 4. december 2017 at forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan skulle udarbejdes. Dertil skulle det også vurderes, om der til projektet – etablering af motorsportsbane – skulle udarbejdes en VVM-rapport (Vurdering af Virkninger på Miljøet) og miljøvurdering. Det blev vurderet, at kun miljøvurdering skulle udarbejdes. Med udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan samt miljøvurdering blev områdets karakteristika, arealmæssige interesser og miljøproblematikker redegjort for. Belyste miljøområder bliver ikke påvirket i væsentlig grad og gældende støjgrænseværdier overholdes.

Klage fra Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening Bornholm (DN) har d. 29. maj 2018 klaget over kommunens afgørelse om, at projektet ikke er VVM pligtigt. Klagen behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet med en formodet sagsbehandlingstid på 12 måneder (Klagenævnets estimat - det er ikke unormalt, at sagsbehandlingstiderne i klagenævnet forlænges betydeligt). Giver klagenævnet DN medhold sker en af to ting 1) kommunen skal screene projektet igen for at vurdere om projektet er VVM pligtigt eller 2) projektet er VVM pligtigt og der skal udarbejdes en VVM rapport (mindst tænkelige scenarie).

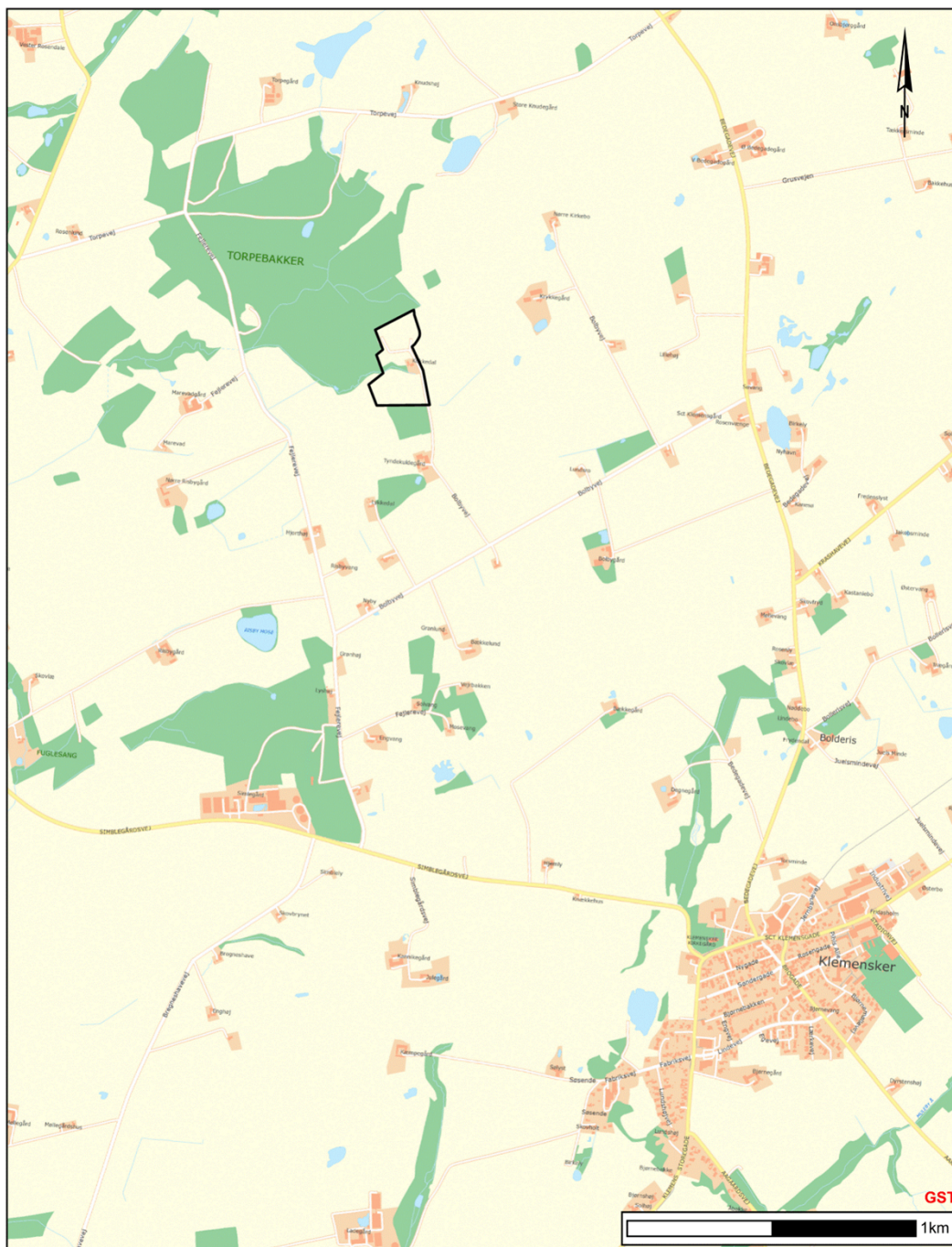
Hvis klagenævnet giver DN medhold, og der skal udarbejdes en VVM rapport, skal aktiviteten på folkeracebanen ophøre indtil VVM rapporten er udarbejdet og godkendt af kommunen. Det er kommunen der, ud fra VVM rapporten, træffer afgørelse om, projektet kan tillades. En VVM rapport til folkeraceprojektet vil tage i omegnen af 6 – 9 måneder at udarbejde. Udgifter forbundet med udarbejdelse af VVM redegørelse forestås af Bornholms Motorsport. Normalt hyrer bygherre – Bornholms Motorsport - et konsulentfirma/akkrediteret person til at udføre arbejdet og kommunen er part i sagen hvad angår det processuelle.

Nedslagspunkterne i DN's klage omhandler overordnet set, at DN er af den opfattelse, at forvaltningen, i sin vurdering af påvirkningerne på miljøet, ikke har inddraget relevant viden omkring miljøet, bl.a. hvad angår påvirkninger på grundvand og overfladevand, naturen i området og kulturhistoriske og arkæologiske værdier. DN er af den opfattelse fordi afgørelsen om ikke-VVM pligt, efter DNS mening, er mangelfuldt beskrevet.

Opsættende virkning

DN har efterfølgende anmodet klagenævnet om, at deres klage får *opsættende virkning* for både etablering af projektet (folkerace) og den politiske proces for udarbejdelse/godkendelse af lokalplan/kommuneplantillæg. Dette med begrundelse om, at der ellers ville kunne *"gennemføres løb på banen, med den risiko dette muligvis indebærer for grundvandet, uden at der er taget stilling til omfanget af denne risiko"*.

Center for Erhverv, Byg og Sekretariat afventer klagenævnets afgørelse, men forventer umiddelbart at den opsættende virkning udelukkende gælder selve etableringen af banen og ikke den politiske proces for udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan. Politikerne vil blive underrettet, skulle der komme nyt fra klagenævnet.

BORNHOLMS REGIONSKOMMUNE	Oversigtskort	Tidspunkt: 16-03-2018 10:50:39 Målestoksforhold: 1:17009

Økonomiske konsekvenser

Ingen

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

Punkt 5: Anmodning om igangsætning af lokalplanlægning for et økologisk fællesskab på Buddegård, Nexø.

Bilag

Ansøgning Buddegård

Åbent punkt

5 Anmodning om igangsætning af lokalplanlægning for et boligfællesskab på Buddegård, Nexø

01.02.05P15-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	12	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	5	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

De nye ejere af Buddegård har anmodet om at få udarbejdet en lokalplan, der muliggør en videreudvikling af ejendommen med flere boligenheder, flere selvstændige erhverv foruden dyrkning af jorden. Ansøgningen indeholder også ønsker om mulighed for at etablere lejemål, og udlejningsenheder til ferie- og fritidsformål. Planlovens bestemmelser sætter grænser for hvor meget yderligere boligareal, der må etableres på ejendommen og tillader ikke nybyggeri til ferieudlejning i kystnær landzone. Som led i planprocessen vil det blive afdækket, i hvilken udstrækning ansøgningen kan imødekommes.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- der udarbejdes et forslag til kommuneplantillæg og et lokalplanforslag, der muliggør dele af det ønskede koncept for etablering af et boligfællesskab på Buddegård i Nexø.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget anbefaler, at der ikke udarbejdes et forslag til lokalplanlægning idet et sådant arbejde afventer vedtagelsen af Regionskommuneplanen, herunder mulighederne for udviklingszoner i kystnærhedszonen

Søren Schow kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets indstilling godkendt.

Liste V kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Center for Teknik og Miljø modtog ultimo 2017 en anmodning om at få udarbejdet en lokalplan, der muliggør etablering af et bæredygtigt boligfællesskab på adressen Langedebyvejen 7 i Nexø. Ejendommen Buddegård ligger i landzone og inden for kystnærhedszonen. Fællesskabet, 7 børn og 7 voksne fordelt på 5 boligenheder, har i første omgang etableret sig i de eksisterende bygninger. Kommunens landzoneadministration har

primo 2018 vurderet og meddelt, at deres indflytning, der skete medio september, ikke krævede landzonetilladelse.

De har imidlertid ønsket at opretholde deres anmodning om en lokalplan, som muliggør en udbygning. Jf. ansøgningen, anmodes om tilladelse til at bygge et par boligenheder snarest og på sigt op til 15 boligenheder, op til 5 ferieboliger samt et antal lejeboliger bl.a. til studerende, lærlinge og elever. Der ventes drevet erhverv og planlægges iværksat en lang række aktiviteter rettet mod lokalområdet og bl.a. opretholdt en eksisterende dansesal som sådan. Jorden påtænkes omlagt til økologisk drift til egen forsyning, salg, kursusvirksomhed mm.

Plans bemærkninger:

Ansøger er bekendt med, at der i planloven er en række bestemmelser, der sætter rammer for, hvad der kan forventes realiseret uden lokalplanlægning. Landzonebestemmelserne muliggør, alene, at der kan bygges yderligere én bolig og udbygningen af landejendommen må maksimalt være på 500 m². Med en landzonetilladelse kan desuden tillades indrettet op til 10 ferieboliger i eksisterende overflødiggjorte landbrugsbygninger, mens planlovens bestemmelser ikke i øvrigt tillader at der bygges nye ferieudlejningsenheder inden for kystnærhedszonen.

Kortet herunder viser beliggenhed og udstrækning af ejendommen Buddegård (delområde A) samt de ejendomme (delområde B) der forventes at indgå i lokalplan og kommuneplan.

Ifølge planlovens §§ 5 a og 5 b skal kystnærhedszonen søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed og der må kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Bestemmelserne administreres restriktivt.

Da området ligger i umiddelbar tilknytning til eksisterende kommuneplanlagte områder med bymæssig karakter (erhvervsområde og ridehal), og da en udbygning vil ske bag et skovområde og derfor ikke påvirke kystlandskabet eller andre nationale natur-, miljø- og landskabsinteresser i øvrigt, ventes området imidlertid at kunne lokalplanlægges med sigte på at kunne udstykkes og videreudvikles. Et forslag til en lokalplan i landzone vil bl.a. skulle indeholde bestemmelser for, hvor og hvor meget der kan bygges samt overvejelser om, hvordan en fortsat god overgang til det åbne land sikres.

Med inddragelse af delområde B i lokalplanlægningen, er det ønsket at muliggøre en udbygning af det samlede område på sigt til et bæredygtigt lokalområde. Området vil forblive i

landzone og en lokalplanlægning vil ikke forhindre en fortsat anvendelse af dele af området til helårs- og fritidsboliger, men vil også gøre det i delområde B kan opføres nye helårsboliger. Det er plans vurdering, at den ovenfor nævnte planlægning vil kunne realiseres efter de almindelige regler i planloven. Alternativt må en realisering af et større boligfællesskab afvente om området kan blive udpeget som et udviklingsområde i kystnærhedszonen med sigte på at indgå i et landsplandirektiv om samme.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 6: Salg af kommunalt ejede boliger

Åbent punkt

6 Salg af kommunalt ejede boliger

82.02.00G10-0277

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	14	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	6	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forlængelse af kommunalbestyrelsens beslutning om salg af visse boliger foreslås yderligere tre boliger optaget på listen over de boliger, der søges solgt, idet boligerne er økonomisk urentable.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller

- at ejendommene beliggende Gudhjemvej 9, Østerlars og Svanekegade 26 og 28, Aakirkeby sælges

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales.

Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Godkendt.

Liste O kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Den 30. november 2017 besluttede kommunalbestyrelsen generelt at indstille salget af kommunalt ejede enfamiliehuse. Disse blev tidligere sat til salg ved fraflytning, således at halvdelen af provenuet fra salget blev benyttet til vedligeholdelse og istandsættelse af den resterende boligmasse. Det blev dog besluttet at fortsætte salget af de ejendomme, der allerede var sat til salg/på vej til at blive sat til salg.

De tre boliger, der med denne sag søges om at komme på salgslisten, er økonomisk urentable.

Salget af Gudhjemvej 9, Østerlars blev stoppet, da boligen eventuelt skulle anvendes som flygtningebolig. Den har dog ikke været anvendt til dette formål og søges nu derfor solgt, idet udgifter til istandsættelse til ny udlejning beløber sig til knap 500.000 kr., hvilket ikke vil kunne pålægges lejen fuldt ud.

Svanekegade 26, Aakirkeby er en andelsbolig, som er fraflyttet i efteråret 2017, hvor den boligafgift kommunen betaler, overstiger den husleje, der kan opkræves.

Svanekegade 28, Aakirkeby er ligeledes en andelsbolig, der pt. er udlejet. Lejer har meddelt, at lejemålet fraflyttes i nærmeste fremtid. Den boligafgift kommunen betaler, overstiger også her den husleje, der kan opkræves.

Boligmassen består i dag af i alt ca. 57 beboelsesbygninger, med i alt 90 boliger.

Det årlige driftsbudget til løbende vedligeholdelsesopgaver er på 1,7-1,8 mio. kr. hvilket svarer til ca. 20.000 kr. pr. bolig. Budgettet dækker udgifter til mindre reparationer og udskiftninger, hovedsageligt indvendigt i boligerne.

Der skal årligt anvendes ca. 1,7 mio. kr. til de udvendige vedligeholdelsesopgaver som kalkning, pudsning, maling og udskiftning af tag mv., som påhviler udlejer, for at holde bygningerne i en nogenlunde fornuftig stand. Dertil kommer udskiftninger af fjernvarmeunits og vandrør, som skiftes løbende, når der er mulighed for det via anlægspuljen.

Der er således behov for flere midler til finansiering af udgifter til istandsættelse af boligerne.

Økonomiske konsekvenser

I henhold til Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning af 9. januar 2007 har det hidtil været praksis, at halvdelen af salgsprovenuet går til vedligeholdelse og modernisering af den resterende boligmasse/de øvrige lejemål.

Ved et eventuelt salg af Gudhjemvej 9 i Østerlars foreslås det, at halvdelen af provenuet, som det tidligere har været praksis, tilgår anlægspuljen til vedligeholdelse af restboligmassen.

Svanekegade 26 og 28 i Aakirkeby er andelsboliger. Et eventuelt provenu fra salg af andelsboliger modsvares af et salg af andelsbeviset. Nettoprovenuet vil blive tilført kassebeholdningen i henhold til tidligere praksis ved salg af andelsboliger.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 7: Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje pr. 1. november 2018

Åbent punkt

7 Frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje pr. 1. november 2018

27.39.04S29-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	24-09-2018	9	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	18	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er blevet beregnet nye frit valgs priser for kommunens levering af praktisk hjælp og personlig pleje. Det sker med udgangspunkt i regnskab for 2017 samt nye mål for brugertidsprocenten (BTP, en model der er et udtryk for, hvor meget af plejepersonalets arbejdstid, der bruges ude hos borgerne).

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at de nye frit valg priser 2018 godkendes, og at priserne kommer til at gælde fra 1. november 2018

Social- og Sundhedsudvalget, den 24. september 2018:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte frit valg priser for levering af praktisk hjælp og personlig pleje efter servicelovens § 83. Priserne skal afspejle kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af hjælpen. Det sker i henhold til bekendtgørelsen om frit valg af leverandør af hjemmehjælp (fritvalgsbevis efter servicelovens § 91 og kvalitetskrav til leverandører af hjemmehjælp efter servicelovens § 83) Med udgangspunkt i regnskab 2017 samt nye mål for kommunens brugertidsprocent BTP, (som er udtryk for, hvor meget af

plejepersonalets arbejdstid, der bruges ude hos borgerne) er der nu beregnet nye frit valg priser for praktisk hjælp og personlig pleje.

Der er to forhold i vores ældrepleje, der nødvendiggør en tilretning af målene for brugertidsprocenten, BTP. Begge forhold har flyttet på den andel af tid, som personalet bruger ude hos borgerne.

De to forhold, der nødvendiggør en tilretning, er:

1) Timer anvendt til Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde

Med indførelse af Den Rehabiliterende Organisation blev Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde (DTR) en del af den nye hverdag for plejepersonalet.

På DTR-møderne sker der en tværfaglig drøftelse af borgernes rehabiliteringsmål og rehabiliteringsplaner. Det sker for at sikre, at der hele tiden, og hvor det overhovedet er muligt, arbejdes koordineret og fagligt i et rehabiliterende sigte.

Borgernes kontaktpersoner deltager i møderne, og der drøftes op til 10 borgers aktuelle situation på et møde af en times varighed. Det tværfaglige ligger i, at der, ud over plejepersonalet, også deltager terapeuter og sygeplejersker i møderne samt visitatorer fra Myndighed og ledere og planlæggere. Der holdes møder i alle teams hver uge.

Plejepersonalets deltagelse på Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde er finansieret af værdighedspuljen.

2) Timer anvendt som FOKUSTid

På finansloven for 2018 er der afsat midler til en pulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem og i plejecentre og i friplejeboliger. Bornholms Regionskommune har ansøgt og fået bevilliget midler herfra.

Udmøntningen af midlerne i hjemmeplejen sker ved, at der for social- og sundhedsassistenterne dagligt bliver afsat 20 minutters FOKUSTid på kørelisten, medens social- og sundhedshjælperne får afsat to x 15 minutters FOKUSTid om ugen (på hverdage) og at der dagligt afsættes 10 minutters FOKUSTid til to dagvagter og to aftenvagter pr. team. FOKUSTiden skal bruges til uforudsete opgaver, dokumentation, opsamling og beredskab, kollegahjælp og faglig sparring samt til de medarbejdere, som bærer nødkaldstelefon.

Udmøntning af puljen blev behandlet og godkendt på Social- og Sundhedsudvalgets møde 23. marts 2018.

I tabellen nedenfor ses ændringen i brugertidsprocenten i procent, som følge af de timer plejepersonalet bruger på De Tværfaglige Rehabiliteringsmøder samt FOKUSTid.

Ændringen af brugertidsprocenten fremgår af nedenstående tabel

Brugertidsprocent	Dag	Øvrig tid
Tidligere mål for brugertidsprocenten	65,34 %	65,88 %
Reduktion i pct. som følge af Det Tværfaglige Rehabiliteringsmøde	-0,81 %	
Reduktion i pct. som følge af FOKUSTid	-3,20 %	-2,33 %

Nyt mål for brugertidsprocenten	61,33 %	63,55 %

Økonomiske konsekvenser

Beregningen af priserne på baggrund af regnskab 2017 samt ændrede mål for brugertidsprocenten giver følgende priser pr. 1. november 2018

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	438,82 kr. pr. time	548,53 kr. pr. time
Personlig pleje, dag	458,47 kr. pr. time	573,09 kr. pr. time
Personlig pleje, øvrig tid	556,45 kr. pr. time	695,56 kr. pr. time
Personlig pleje, nat	820,92 kr. pr. time	1.026,15 kr. pr. time

Til sammenligning kan det oplyses, at de tilsvarende priser for 2017 fremskrevet til 2018 pris og lønniveau er følgende

	Priser ekskl. moms	Priser inkl. moms
Praktisk hjælp	430,31 kr. pr. time	537,89 kr. pr. time
Personlig pleje, dag	450,38 kr. pr. time	562,98 kr. pr. time
Personlig pleje, øvrig tid	532,57 kr. pr. time	665,72 kr. pr. time
Personlig pleje, nat	845,63 kr. pr. time	1.057,04 kr. pr. time

Priserne pr. 1. november 2018 vil ved årsskiftet blive fremskrevet med gældende PL og blive anvendt frem til, at der beregnes nye priser i 2019 på baggrund af regnskab 2018.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 8: Rammeaftale 2019-2020 for det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

Bilag

Bilag 2 – Teknisk bilag til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020

Bilag 1 Teknisk bilag til Styringsaftale 2019-2020

Hovedstadsregionens Rammeaftale 2019-2020

Oversigt over administrative ændringer i Rammeaftale

Appendix til bilag 1 Ex på model til beregning af enhedstakst, herunder efterregulering af over-underskud

Appendix til bilag 1 Ex på model til beregning af efterregulering af over-underskud og belægningsprc.

Åbent punkt

8 Rammeaftale 2019-2020 for det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

27.03.40P27-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	01-10-2018	2	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	8	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunerne har ansvaret for koordineringen af det specialiserede socialområde og specialundervisning, herunder ansvaret for udarbejdelse af en toårig rammeaftale for det specialiserede social- og undervisningsområde.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- a. at Rammeaftale 2019-2020 (Udviklingsstrategi og Styringsaftale) for det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområde sendes i høring i Bornholms Ældreråd og Handicaprådet, så høringssvar foreligger ved sagens behandling i Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018
- b. at Rammeaftale 2019-2020 (Udviklingsstrategi og Styringsaftale) for det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområde anbefales til Kommunalbestyrelsens godkendelse

Social- og Sundhedsudvalget den 24. september 2018:

- a) Godkendt
- b) Anbefales

Børne- og Skoleudvalget den 25. september 2018:

- Ad. a) Godkendt
Ad. b) Anbefales:

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Godkendt.

Sagsfremstilling

KKR Hovedstaden har på møde den 10. september 2018 anbefalet, at kommunerne og Region Hovedstaden godkender Rammeaftale 2019-2020 på det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet.

Rammeaftale 2019-2020 skal ifølge lovgivningen være fastsat senest den 15. oktober 2018 og skal derfor om muligt være behandlet i kommunerne og regionen senest d. 12.oktober.

Rammeaftale 2019-2020

Rammeaftalen fokuserer på de konkrete aftaler, der er indgået for 2019-2020 om styring og udvikling af det tværgående specialiserede social- og undervisningsområde. Rammeaftalen indeholder tekniske bilag til Udviklingsstrategien og Styringsaftalen.

I de tekniske bilag findes uddybende beskrivelser af kapacitet, belægning, udviklingsprojekter, fokusområder m.v.

Takstaftalen for 2019-2020 lyder: At udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet til og med 2020 maksimalt må stige med pris- og lønfremskrivningen minus 0,5 procent årligt som gennemsnit i en 6-årig periode i forhold til pris- og lønniveauet i 2014.

Rammeaftale 2019-2020 tager udgangspunkt i de fælles mål som kommunerne og Region Hovedstaden har udarbejdet.

Fokusområdet i Rammeaftalen 2019-2020 vil være, om hovedstadsregionen har en relevant og aktuel tilbudsvifte, som lever op til kommunernes behov på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020

KKR Hovedstaden har på møde d. 12. juni 2018 besluttet, at fokusområdet for Rammeaftalen 2019-2020 er en aktuel og relevant tilbudsvifte i hovedstadsregionen. Fokusområdet om en relevant og aktuel tilbudsvifte vil dermed præge det udviklingsarbejde, der bliver sat i værk af Embedsmandsudvalget frem mod 2020. Tilbage meldinger fra kommunerne er, at de oplever, at det kan være svært at finde det rette tilbud til visse typer af borgere. Det kan fx dreje sig om komplekse borgere med flere diagnoser, udadreagerende og lavt begavede borgere, borgere der lider af angst, plejekrævende borgere med misbrug m.v.

Det overordnede mål med fokusområdet vedr. en relevant og aktuel tilbudsvifte at få en styringsmodel, der sikrer, at tilbudsviften løbende tilpasses kommunernes behov på området og at kommunerne har adgang til en både relevant og aktuel tilbudsvifte. Dermed skal kommunerne i større grad opleve, at det er muligt at finde de rette tilbud til borgerne.

Fokusområdet sigter mod at udvikle:

- En kontraktstyringsmodel, der sikrer, at tilbuddene møder de kommunale kvalitetskrav og strategier
- En økonomimodel for oprettelse af specialiserede tilbud

Udover de ovennævnte fokusområder er der er række næsten afsluttede og igangværende udviklings- og analyseprojekter, der alle har og kan få positiv indflydelse på opgaveløsningen i BRK:

- Børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og ADHD
- Ældre med handicap og psykiske lidelser og behov for sundhedsydelse
- Trygheds- Taskforce vedrørende forebyggelse af vold på botilbud
- Styrkede indsatser overfor børn, unge og voksne med spiseforstyrrelser
- Kommunernes anvendelse af Børnehus Hovedstaden
- Fælles mål for det tværgående højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet

For uddybninger se bilag 1: Bilag 2 – Teknisk bilag til Udviklingsstrategi i Rammeaftale 2019-2020

Styringsaftale i Rammeaftale 2019-2020

Styringsaftalen er et redskab til at understøtte det kommunale samarbejde i hovedstadsregionen og samarbejdet mellem kommunerne og regionen.

Styringsaftalen omfatter:

1. En aftale om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud.
2. Aftaler, takstmodel og procedurer, som skal understøtte samarbejde og dialog mellem brugerkommuner og driftsherrer om de konkrete forløb ved køb og salg af pladser.

Kommunerne i hovedstadsregionen har i perioden 2011-2018 indgået aftaler om prisudviklingen på de takstbelagte tilbud inden for det specialiserede socialområde og specialundervisningen. Region Hovedstaden har indgået aftalerne fra 2014.

Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden har igen indgået en aftale om udviklingen i udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisning.

Aftalen lyder:

- At udgifter per dag i de takstbelagte tilbud på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet til og med 2020 maksimalt må stige med pris- og lønfremskrivningen minus 0,5 procent årligt som gennemsnit i en 6-årig periode i forhold til pris- og lønniveauet i 2014

Kommunerne i hovedstadsregionen vil fortsat arbejde hen imod, at det gennemsnitlige mål for overheadprocenten fortsat frem mod 2020 vil være 6 procent.

I takstberegningen for 2018 har kommunerne i gennemsnit anvendt en overheadprocent på 6,2.

Der foretages årlige analyser af udviklingen i udgifter per dag i kommunerne og Region Hovedstaden, som drøftes i KKR og kommunaldirektørkredsen (K29). Der foretages således dels en takstanalyse, dels en analyse af tillægstakster.

Styrings- og udviklingstiltag for 2019-2020

KKR Hovedstaden opfordrer hovedstadsregionens kommuner og Region Hovedstaden til fortsat at fastholde et stort fokus på effektiv ressourceudnyttelse og innovativ udvikling af tilbud og indsatser på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet.

Herunder opfordres kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden til systematisk at arbejde med følgende områder:

- At kommunerne på myndighedssiden har fokus på at gennemføre styringsmæssige tiltag, som sikrer effektiv ressourceudnyttelse, herunder grundig udredning og match af tilbud, systematisk opfølgning på sager i forhold til effekt og økonomi, aktiv anvendelse af kvalitetsstandarder m.v.
- At kommunerne har fokus på faglig metodeudvikling og kompetenceudvikling af medarbejderne på myndighedssiden.
- At driftsherrerne har fokus på udvikling og omlægning af tilbud, der imødekommer den fremtidige efterspørgsel efter fleksible tilbud og indsatser med fokus på borgerens udvikling.
- At driftsherrerne arbejder målrettet med anvendelse af differentierede takster inden for de eksisterende rammer i Styringsaftalen.
- At driftsherrerne har fokus på anvendelse af velfærdsteknologi i indsatserne.
- At driftsherrerne har fokus på at udvikle tilbuddene, så de kan dokumentere effekterne af indsatserne.
- At driftsherrerne har fokus på faglig metodeudvikling og kompetenceudvikling af medarbejderne

Aftale om udvikling i udgifter per dag, aftaler, takstmodel og procedurer er beskrevet i det tekniske bilag om styringsaftalen.

For uddybninger se bilag 2: Bilag 1 – Teknisk bilag til Styringsaftale i Rameaftale 2019-2020

Særlige forhold i forhold til Bornholms Regionskommune

Børneområdet – Center for Børn og Familie

Der skal i samarbejdet være fokus på:

- at mindske sårbarheden i forhold til de fagspecialer, som vedrører en lille målgruppe f.eks. området for hjerneskader og spiseforstyrrelser på børneområdet.
- at bidrage til den kommunale økonomiske styring i tilknytning til regionens kapacitetstilpasninger.
- at identificere nye målgrupper - f.eks. unge med omfattende psykiske vanskeligheder og en spiseforstyrrelse.

Voksenområdet – Center for Psykiatri og Handicap

Set i lyset af, at de nyoprettede *særlige pladser i psykiatrien* ikke matcher behovet i kommunerne, findes det meget relevant at udviklingsstrategien har fokus på at tilbudsviften passer med de tilbud som kommunerne efterspørger.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Bornholms Ældreråd, den 18. september 2018:
Bornholms Ældreråd har ingen bemærkninger til rammeaftale 2019 - 2020 for det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet.

Til høring i Handicaprådet

Handicaprådet den 1. oktober 2018:
Handicaprådet anbefaler indstillingen.

Punkt 9: Bright Green Island forankring i samarbejdsaftaler med foreninger og kulturinstitutioner

Åbent punkt

9 Forankring af Bright Green Island i samarbejdsaftaler med foreninger og kulturinstitutioner

24.00.00G01-0242

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	17-09-2018	5	
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	26-09-2018	6	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	19	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	9	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bornholms lokale foreninger og kulturliv ønskes inddraget i arbejdet med den grønne omstilling under Bright Green Island visionen og de 8 Bornholmermål.

Som led i dette opfordres foreninger og kulturliv til, at formulere egne indsatser inden for Bornholmermålene, i det omfang det er relevant for den enkelte forening, event mv. Dette indskrives som et krav i forbindelse med samarbejdsaftaler mv.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At der indskrives passus om formulering af tiltag, der understøtter Bright Green Island visionen i samarbejdsaftaler med foreninger og kulturinstitutioner jf. nedenstående oplæg.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 17. september 2018:

Indstillingen anbefales, idet at det betones, at der er tale om en frivillig tilslutning og ikke et krav for at opnå kommunalt tilskud.

Natur- og Miljøudvalget den 25. september 2018:

Indstillingen anbefales, idet udvalget er enige i, at der er tale om en frivillig tilslutning og ikke et krav for at opnå kommunalt tilskud.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 26. september 2018:

Klima- og Bæredygtighedsudvalgets indstilling anbefales med den tilføjelse, at Job-, Udviklings og Fritidsudvalget anbefaler, at det konkrete indhold drøftes med foreningerne.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget anbefaler Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets indstilling til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Øens lokale foreninger og kulturliv ønskes inddraget i arbejdet med Bright Green Island visionen og de 8 bornholmermål og opfordres derfor til at medtænke og gennemføre grønne tiltag i relation til bornholmernes hverdag og fritidsliv.

Lokale foreninger og kulturliv anmodes derfor om, at formulere indsatser inden for Bornholmermålene, i det omfang det er relevant for den enkelte forening, event mv.

Konkret ønsker kommunen, at indskrive ovenstående forventning i samarbejdsaftaler med lokale foreninger og kulturinstitutioner, som kommunen yder tilskud til.

Relevante organisationer og institutioner

- Foreninger i kommunalt ejede bygninger
- Selvejende foreninger, som kommunen yder et driftstilskud til
- Tilskud til foreningers kultur- og idrætsbegivenheder mv. via kommunale puljer

Vedr. foreninger i kommunalt ejede bygninger samt selvejende foreninger, som kommunen yder et driftstilskud til

Der indsættes en passus i samarbejdsaftalerne, omkring formulering af eget mål under et eller flere af Bornholmermålene, som er relevant for foreningen. Alternativt udarbejdes allonge til nuværende samarbejdsaftale.

Opfølgning på egne mål skal skrives ind i beretningen ved årsregnskabet. Der udarbejdes samarbejdsaftaler med de foreninger, som BRK ikke har aftaler med i forvejen.

Vedr. Tilskud til foreningers kultur- og idrætsbegivenheder mv. via kommunale puljer

Der indarbejdes et spørgsmål som en del af ansøgningskemaet, så indsats vurderes forlods. Administrationen foretager ingen konkret opfølgning.

Forslag til tekst i samarbejdsaftaler

"Øens visioner for en grøn omstilling af Bornholm udtrykt i Bright Green Island visionen og de 8 bornholmermål skal så vidt muligt afspejles i alle dele af øens virke. Foreningen skal formulere mindst et årligt tiltag under et eller flere af Bornholmermålene, som er relevant for foreningen. Som inspiration til dette henvises til pjecen '10 grønne skridt for foreninger'. Opfølgning på foreningens egne mål skal skrives ind i beretningen ved årsregnskabet".

Som inspirationsmateriale udarbejder administrationen pjecen "10 grønne skridt", der målrettes forenings- og kulturliv/events, og som udleveres sammen med oplæg til samarbejdsaftalerne.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 10: Frivillighedsstrategi, midtvejsevaluering

Bilag

Strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019

Strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019

Handleplaner for frivillighed og partnerskaber, KB-beslutning 21-09-2017

Åbent punkt

10 Frivillighedsstrategi, midtvejsevaluering

00.15.00G01-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	27-08-2018	5	
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	26-09-2018	11	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	20	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	10	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhverv- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog i december 2016 "Strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019", bestående af en række tværgående indsatses og særlige indsatses på fire udvalgte områder. Formålet er at skabe rammer og forudsætninger for en mere målrettet styrkelse af samspillet mellem de kommunale enheder, frivillige og foreningslivet.

En midtvejsevaluering viser at de fleste tværgående indsatses er gennemført eller delvis gennemført.

På de fire udvalgte områder har de respektive politiske udvalg vedtaget handleplaner, hvor der især på de tre områder har været gennemført en række initiativer.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget tager midtvejsevalueringen til efterretning, og herunder være opmærksom på de tilbagestående udfordringer i gennemførelsen af frivillighedsstrategien.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 27. august 2018
Taget til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, den 24. september 2018:
Taget til efterretning.

Børne- og Skoleudvalget den 25. september 2018
Taget til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 25. september 2018:

Taget til efterretning.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 26. september 2018

Taget til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Taget til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog 22. december 2016 "Strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019", indeholdende en række tværgående indsatser og fire udvalgte områder til en særlig målrettet indsats.

Den 21. september 2017 vedtog Kommunalbestyrelsen handleplaner for hvert af de fire udvalgte områder:

- Den rehabiliterende organisation
- Integration af flygtninge
- En åben og inkluderende folkeskole
- Sunde og grønne lokalsamfund

Det ultimative mål for strategien er at hele (BRK-) organisationen indtænker frivillige og partnerskaber med foreningslivet i opgaveløsninger og udvikling af nye initiativer, hvor det er muligt, og sammen med erhvervslivet, hvor det giver mening.

Hertil er BRK organisationen ikke nået endnu, men de mange aktiviteter som led i strategien har været et stort skridt i denne retning.

Det skal her pointeres at samarbejde mellem kommunen, foreningslivet og frivillige IKKE er af ny dato. Flere kommunale enheder har mange års erfaringer med at samarbejde med foreninger og frivillige, f.eks. indenfor lokalområdeudvikling, aktivitetscentre, kulturlivet mm.

Frivillighedsstrategien har suppleret og styrket dette mangeårige samarbejde på flere områder:

- Det er blevet nemmere og mere attraktivt at være frivillig på Bornholm, herunder med oprettelsen af en frivilligportal, samarbejdet gennem Frivillig Forum Bornholm med nu ca. 25 medlemsorganisationer og én indgang til BRK gennem frivillighedskoordinatoren.
- Det er blevet nemmere og mere attraktivt for kommunale medarbejdere at samarbejde med frivillige, herunder med beskrevne procedurer og vejledninger, kontaktpersoner i forhold til frivillighedsstrategien, øget koordinering mm.
- På flere områder oplever borgerne sammenhæng mellem indsatserne fra fagprofessionelle og frivillige, f.eks. på integrationsområdet.
- Der er skabt flere anledninger til at den frivillige verden og kommunen mødes og samarbejder, f.eks. i forbindelse med Frivillig Fredag/Uge 39 med bl.a. fonds- og foreningsmesse.

Den tværgående indsats

Kontaktpersoner: Alle centre har udpeget en central nøgleperson med ansvar for implementering af frivillighedsstrategien.

Procedurer: Flere institutioner har udarbejdet specifikke procedurer for samarbejdet med frivillige, og netværket har bl.a. fokus på frivillighed med aktiviteter i frivilligugen, uge 39.

Retningslinjer/håndbog: Med udbygningen af kommunens hjemmeside om frivillighed synes der ikke umiddelbart at være et behov for en håndbog. Hjemmesiden gør det muligt til stadighed at udbygge og tilpasse viden og vejledninger mv.

Vidensbank for kommunalt ansatte om frivillighed bliver løbende ajourført af frivillighedskoordinator og flyttes til kommunens intranet Dragenettet under 'netværk'

Frivilligcenter: Frivillig Forum Bornholm (FFB) afleverede i juli 2017 en indstilling omkring etablering af et frivilligcenter, på baggrund af oplysninger og erfaringer fra andre af landets kommuner. Forslaget indgik i kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger for budget 2018, men førte ikke til afsættelse af midler til etablering af et frivilligcenter.

Kompetenceudvikling: Der er ikke modtaget konkrete ønsker fra kommunens centre og institutioner om kompetenceudvikling af medarbejdere. Der har været afholdt et gratis webinar for kommunalt ansatte med titlen "Styrk samarbejdet med frivillige i offentlige institutioner", og kommunen har gennem Frivillig Forum Bornholm været medarrangør af kompetencekurser til frivillige foreninger.

Rammer og ressourcer: Der er stor søgning efter økonomisk tilskud til foreninger. På hjemmesiden oplyses om puljer og fonde, og henvises til konsulenter i kommunen der kan være behjælpelige med ansøgninger.

Omkring 40 foreninger har via kommunen modtaget gratis login til Schultz Puljeguide, hvor de selv har mulighed for at søge midler blandt ca. 1200 fonde og puljer.

Lokaler: Et samlet notat over lokaler, der kan benyttes af foreninger og frivillige, er under udarbejdelse og ventes klar i løbet af efteråret 2018.

Portal: En frivilligportal www.frivilligbornholm.dk blev taget i brug 1. september 2017. Her kan udbydes frivilligopgaver, annonceres begivenheder, oplyses om udstyr/grej til låns og der arbejdes aktuelt på at få en samlet foreningsoversigt. Portalen ejes af Frivillig Forum Bornholm, der finansierer driften over det årlige driftstilskud fra kommunen.

Handleplaner

Den rehabiliterende organisation

BRK er meldt ind i organisationen i Cykling uden Alder, med adgang til bookingsystem og forsikring af de frivillige.

- Sammen med Cykling uden Alder er afholdt et PR-event i sensommeren 2017, hvor der blev cyklet med rickshaw cykler og beboere fra Domen i Allinge til Is-Kalas i Sandvig t/r
- Et rekrutteringsopslag på Frivilligportalen lægges op umiddelbart efter sommerferien 2018
- Der er et tiltag i støbeskeen i forhold til de lokale medier for at fortælle historien om de gode cykeloplevelser mhp. at rekruttere flere frivillige cykelpiloter
- I forbindelse med "Frivillig Fredag" 28. september 2018 er der planlagt en PR-event ved Aakirkeby-Hallerne, hvor folk kan prøve/se, hvor dejligt det er at cykle en tur med nogen

Gennemførelsen af handleplanen har været forsinket, bl.a. af det store ekstra arbejde, som plejeboligområdet fik i forbindelse med et meget intenst forløb med byggeri af 11 køkkener og iværksættelse af leve-bo miljø med udgangspunkt heri.

Integration af flygtninge

I samarbejde med lokalsamfundet, Byting, borgerforeninger og idrætsforeninger rundt på øen, har integrationsafdelingen afholdt informationsmøder med borgere og nye danskere, hvor der er skabt mange gode relationer, hvilket også opleves ved, og gennem åbne husmøder i de nye borgeres bofællesskaber.

En sidegevinst til integrationsarbejdet er, at der i flere byer er oprettet grupper af kontaktpersoner som både borgere og kommune kan henvende sig til, når der kommer nye beboere til byen og hvis de har spørgsmål til det lokale liv.

De involverede byer er Klemensker, Aakirkeby, Pedersker, Hasle, Nexø og Rønne.

En åben og inkluderende folkeskole

Alle folkeskolerne på Bornholm har i forskellig grad samarbejde med frivillige. De fleste gennem Åben Skole projekter, skoletjenesten og lokale foreninger.

I forbindelse med handleplanen er der i skolelederregi blevet drøftet retningslinjer for samarbejdet med frivillige bl.a. i forhold til information på skoleporten om anvendelsen af frivillige og den fælles indgang FrivilligBornholm.dk. Personalet på skolerne har fået introduceret frivillighedspolitikken og strategien. Derudover er "samarbejdet med frivillige" blevet et tilbagevendende punkt på ledermøderne til gensidig inspiration.

Skolerne arbejder bl.a. med:

- Skoletjenesten Bornholm
- Diverse Åben Skole projekter, herunder egne puljemidler
- Naturvidenskabsfestivalen i uge 39
- Samarbejde med erhvervslivet om First Lego League(FLL)
- Samarbejde med Fonden for Entreprenørskab om bl.a. Edison
- Samarbejde med UU og de erhvervsdrivende om diverse tiltag der understøtter elevernes uddannelsesvalg fx karrierelæring, BUM (Bornholms Uddannelses Messe)
- Lokalt samarbejde med foreninger, erhvervsdrivende, forældreforeninger m.m.
- Samarbejde med frivillige om lokale projekter fx læsemakkerprojektet i Nexø, praktiske opgaver m.m.
- at eleverne af og til deltager som frivillige fx ved at gå Lucia på et plejehjem, pyntning af bibliotekets/byens juletræ m.m.

Det har vist sig svært at rekruttere frivillige i skoletiden, så derfor har fokus primært været på samarbejdet med kulturinstitutioner og de erhvervsdrivende.

Sunde og grønne lokalsamfund

Indsatsen i handleplanen har fokus på at skabe et sted, hvor unge på Nordbornholm kan hænge ud og være aktive i timerne efter skole. Projektet vil involvere unge i 6-9. klasserne, således at de selv er med til at skabe stedet og til at tage ansvar for udviklingen i deres lokalsamfund.

Status: På grund af fraflytning af ansvarlig medarbejder og organisationsændringer efter kommunalvalget er gennemførelsen af denne handleplan blevet forsinket, og vil først blive gennemført efter sommerferien 2018.

Økonomiske konsekvenser

Finansieringen af de konkrete tiltag afholdes inden for budgettet for de respektive politiske udvalg, eller vil blive forsøgt afholdt gennem fundraising.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Bilag:

- Strategi for frivillighed og partnerskaber 2017-2019
- Handleplaner for frivillighed og partnerskaber, KB-beslutning 21-09-2017

Punkt 11: Kulturaftale 2019

Bilag

Udkast til kulturaftale 2019

Brev af 9. maj 2018

Åbent punkt

11 Kulturaftale 2019

20.20.00G01-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	26-09-2018	9	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	22	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	11	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Bornholms Regionskommune har en etårig kulturaftale med Kulturministeriet, som udløber med udgangen af 2018. Aftalen er en forlængelse af en fireårige kulturaftale, der løb fra 2014-2017. Kulturministeriet har meddelt, at Bornholms Regionskommunes nuværende kulturaftale for 2018, forlænges med et ekstra år. Administrationen har udarbejdet et oplæg til den etårige kulturaftale for 2019, som forelægges til politisk godkendelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at oplægget til en etårig kulturaftale for 2019 godkendes

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 26. september 2018:
Indstillingen anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:
Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:
Godkendt.

Sagsfremstilling

I 2017 udløb Bornholms Regionskommunes fireårige kulturaftale med Kulturministeriet. Efter planen skulle der have været indgået en ny kulturaftale for perioden 2018-2021, men aftalen for 2014-2017 blev i stedet forlænget med et år. Forlængelsen skyldtes, at Kulturministeren ønskede at gentænke kulturaftaleordningen og eventuelt indfase en ny kulturaftalemodel fra 2019.

Det seneste år har der været dialog mellem Kulturministeren og landets kulturregioner om en revidering af gældende kulturaftalemodel. Af brev fra 9. maj 2018 meddeler Kulturministeren, at det ikke vil være muligt at indføre en ny ordning inden årsskiftet, hvorfor alle de

kulturaftaler, som udløber ved udgangen af 2018, vil blive forlænget til og med 2019. Det forventes, at der vil blive indfaset en ny kulturaftalemodel ved indgangen til 2020.

Kulturaftalen for 2019 skal tage udgangspunkt i den nuværende kulturaftale både hvad angår indhold og økonomi. Da aftalen for 2018 er en forlængelse af den fireårige aftale, vil aftalen for 2019 videreføre de samme indsatsområder og økonomiske rammer. Med kulturministerens udmelding bliver kulturaftalen 2014-2017 forlænget for andet år i træk.

Oplægget til den etårige kulturaftale for 2019 er vedlagt som bilag.

Kulturaftale for 2019

Ligesom kulturaftalen 2014-2017 og tillægsaftalen for 2018 sætter aftalen for 2019 fokus på indsatsområderne Kultur og Sundhed og Børn, Unge og Kultur. Under indsatsområdet Kultur og Sundhed fortsætter projektet Bevægelse gennem Kultur sin nuværende indsats. Parallelt hermed vil der blive set nærmere på, hvordan øens særegne naturarv i højere grad kan sættes i spil i forhold til at fremme borgeres livskvalitet, trivsel og sundhed.

Tabel 1. Samlet overblik over aftalens mål og projekter

Indsatsområde	Mål	Projekt
Kultur og Sundhed	• Vi vil øge aktivitetsniveauet og livskvaliteten hos flere borgere • Vi vil styrke samarbejdet mellem kulturinstitutioner og kommunen om udviklingen af kultur- og naturtilbud, der afprøver kulturens sundhedsfremmende potentiale	Bevægelse gennem kultur & Pilotprojekt
Børn, Unge og Kultur	• Vi vil videreudvikle og implementere pædagogiske kulturtilbud til grundskolen • Vi vil kvalitetssikre og professionalisere kultur- og naturtilbud til dagsinstitutionsområdet • Vi vil styrke talentudviklingen inden for kunsthåndværk	Skoletjenesten Bornholm

Hvad angår indsatsområdet Børn, Unge og Kultur vil Skoletjenesten Bornholm fortsat arbejde med læringstilbud til grundskolen og dagtilbudsområdet. Der vil desuden blive arbejdet videre med kunstneriske talentudvikling. Hvor der i 2018 blev udbudt en talentlinje i teater i samarbejde med Bornholms Teater, vil Skoletjenesten Bornholm sætte fokus på udviklingen af et talentforløb i kunsthåndværk for udskolingselever.

Forudsat tillægsaftalens kommunalpolitiske godkendelse, forventes aftalen underskrevet ved udgangen af 2018.

Økonomiske konsekvenser

Der er i det kommunale budget for 2019 afsat 356.258 kr. til en kulturaftale. Staten bevilger et tilskud på 335.458 kr., hvilket resulterer i en samlet budgetramme for 2019 på 691.716 kr.

Tabel 2. Økonomisk oversigt for kulturaftalen 2019 (2019-priser)

Indsatsområde	Kulturregion Bornholm	Statslig bevilling	Total
Kultur og Sundhed	145.000	140.000	185.000
Børn, Unge og Kultur	211.258	195.458	406.716
Total	356.258	335.458	691.716

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 12: Anlægsbevillinger til selvejende haller 2018

Åbent punkt

12 Anlægsbevillinger til selvejende haller 2018

04.04.00Ø40-0042

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	26-09-2018	14	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	23	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	12	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er i budget 2018 afsat en pulje til tilskud til anlægsopgaver i selvejende idræts- og svømmehaller.

Repræsentanter for de selvejende haller har opnået enighed om fordelingen af puljen. Der søges på den baggrund om syv anlægsbevillinger til gennemførelse af konkrete projekter.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at der gives syv anlægsbevillinger på tilsammen 729.750 kr. til tilskud til de selvejende idræts- og svømmehaller, fordelt på de under sagsfremstillingen nævnte anlægsopgaver,
- at der tilsvarende afsættes syv rådighedsbeløb på tilsammen 729.750 kr. finansieret af renoveringspuljen til selvejende haller,
- at eventuelle mindreforbrug ved arbejdernes afslutning tilbageføres til renoveringspuljen til selvejende haller, og
- at anlægsbevillingerne gives til Center for Natur, Miljø og Fritid under Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.

Job-, Udviklings og Fritidsudvalget den 26. september 2018:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Godkendt.

Sagsfremstilling

De selvejende idræts- og svømmehaller på Bornholm har fremsendt ønsker til anlægsopgaver, som de ønsker igangsat i 2018. På fordelingsmødet blev parterne enige om at fordele puljen, således at forslag til bevillinger blev reduceret i forhold til de indhentede tilbud, hvorved det var muligt at indfri flere af hallernes ønsker.

Anlægsopgaver som fokuserer på klimaskærm, energiforbedring og myndighedskrav, samt anlægsopgaver som har en økonomisk størrelse over et "mindstemål" blev prioriteret ved fordelingen, jf. kriterier for fordeling af anlægspuljen til de selvejende haller.

Der er i 2018 afsat 806.535 kr. i renoveringspuljen til selvejende haller. Følgende forslag til fordeling af puljen indstilles til politisk godkendelse:

	Ansøgt, budget inkl. moms	Ansøgt, budget ekskl. momsref.	Forslag til reducerede bevillinger ekskl. momsref. *
Aakirkeby-Hallerne			
Udskiftning af toiletter og armaturer	39.800	33.034	30.290
Nyvest Centret			
LED-lys i hallen	245.513	203.776	186.860
Nexø Hallen			
Styring af ventilationsanlæg	207.125	171.914	157.650
Østermariehallen			
Tilskud til genvindingsanlæg	206.125	171.084	156.880
DGI-Hallen			
LED-lys	109.750	91.093	83.530
Gudhjem Svømmehal			
Nye forsyningsrør til brugsvand	64.075	53.182	48.770
Rønne Svømmehal			
LED-lys i cafeteria	31.683	26.297	24.110
Udskiftning af vinduer i hal	54.732	45.428	41.660
I alt			65.770
Samlet	958.803	795.808	729.750

* Forslag til bevillinger er reduceret med 8,3 pct. i forhold til de ansøgte beløb.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om syv anlægsbevillinger til tilskud til renoveringsopgaver i de selvejende haller:

Aakirkeby-Hallerne	30.290 kr.
Nyvest Centret	186.860 kr.
Nexø Hallen	157.650 kr.
Østermariehallen	156.880 kr.
DGI-Hallen	83.530 kr.
Gudhjem Svømmehal	48.770 kr.
Rønne Svømmehal	65.770 kr.
<u>I alt ekskl. momsrefusion</u>	<u>729.750 kr.</u>

Anlægsudgifterne kan finansieres af renoveringspuljen til selvejende haller. I budget 2018 er der i puljen afsat et rådighedsbeløb på 740.300 kr. Hertil kommer overførte midler fra 2017 på 66.235 kr. Puljen er dermed i alt på 806.535 kr. i 2018.

Oprindeligt budget 2018	740.300 kr.
Overført fra 2017	66.235 kr.
<u>Korrigeret budget 2018</u>	<u>806.535 kr.</u>

Den indstillede fordeling medfører, at der vil være et resterende rådighedsbeløb i puljen på 76.785 kr.

Beløbet er disponeret til Bornholms Idræts- og Kulturcenters merudgifter til anskaffelse af LED-lys i hallen, der ligger ud over centerets oprindelige bevilling fra 2017 på 176.375 kr. til projektet. Projektet blev udsat, da centerets oprindelige tilbud på LED-lys ikke havde tilstrækkeligt antal lux til formålet. Der vil i en senere sag blive fremlagt en ansøgning om forhøjelse af anlægsbevillingen til Bornholms Idræts- og Kulturcenter.

Midler til rådighed	806.535 kr.
Fordelte midler	-729.750 kr.
<u>Resterende midler</u>	<u>76.785 kr.</u>

Rådighedsbeløbene på tilsammen 729.750 kr. ekskl. momsrefusion, svarer til udbetaling af tilskud på i alt 879.218 kr. inkl. moms, idet momsandelsprocenten på dette område er 85.

Der vil således skulle udbetales følgende tilskud:

Aakirkeby-Hallerne	36.494 kr.
Nyvest Centret	225.133 kr.
Nexø Hallen	189.940 kr.
Østermariehallen	189.012 kr.
DGI-Hallen	100.639 kr.
Gudhjem Svømmehal	58.759 kr.
Rønne Svømmehal	79.241 kr.
<u>I alt inkl. momsrefusion</u>	<u>879.218 kr.</u>

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 13: Anlægsbevillinger til tilskudsordning til energirenovering af private boliger i mindre byer og i det åbne land

Åbent punkt

13 Anlægsbevillinger til tilskudsordning til energirenovering af private boliger i mindre byer og i det åbne land

01.11.24Ø40-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	8	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	13	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Erhverv, Byg og Sekretariat søger i denne sag om anlægsbevillinger til gennemførelse af en tilskudsordning til energirenovering af private boliger i mindre byer og i det åbne land. Midlerne kommer fra puljen til Landsbyfornyelse og fra overførte kommunale midler.

Projektet vil være med til at løfte den eksisterende boligmasse på øen og samtidig understøtte bl.a. målsætningen om at få nedbragt antallet af olie fyr på Bornholm, som led i den strategiske udvikling af Bornholm som et CO2 neutralt samfund. Projektet koordineres med øvrige indsatser indenfor grøn omstilling og Bright Green Island visionen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at der oprettes en tilskudsordning med tilskud til energirenovering af private boliger, som beskrevet i sagsfremstillingen,
- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 1.910.000 kr. i 2018 (udgift), til tilskud og tiltag efter byfornyelseslovens kap. 4, benævnt "Energirenovering af private boliger",
- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på -1.110.000 kr. (indtægt) i 2018 til refusion af byfornyelsesudgifter vedrørende projektet,
- at nettobeløbet på 800.000 kr. finansieres af restmidler fra nedrivningsprojekt 2015, som er overført til "Nedrivnings- og renoveringspulje 2017-2018" i 2018, og
- at anlægsbevillingerne gives til Center for Erhverv, Byg og Sekretariatet under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales, idet der foreligges en efterfølgende sag med kriterier og procedurer for ansøgning og fordeling.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Der henvises til parallel sag "Lokalt finansieret model for BedreBolig Bornholm", hvor der redegøres for kommunens hidtidige indsats for at fremme energirenovering samt forslag til en model for BedreBolig Bornholm 2019-2020.

BedreBolig Bornholm-indsatsen er bl.a. tænkt som en understøttende ordning i relation til tilskudsordningen.

Det foreslås i denne sag, at kommunen opretter en tilskudsordning, der giver tilskud på op til 25 pct. til energirenoveringer i private boliger i mindre byer og i det åbne land.

Tilskudsordningen kan administreres uafhængigt af om BedreBolig Bornholm indsatsen fortsætter i 2019-2020 eller ej.

Behov for tilskud til boligejere

Ifølge tal fra Danmarks Statistik, opgjort i januar 2017, har 74 pct. af de bornholmske boliger, som er blevet energimærket, en E, F eller G energimærkning – og der er dermed et stort potentiale for effektive energirenoveringer (Kilde: Byggeriets Energianalyse 2017, Dansk Byggeri, januar 2017).

Tilskuddet vil være med til at fremme energirenovering af de bornholmske boliger og dermed sikre et løft af den bornholmske boligmasse. Herunder at få nedbragt antallet af oliefyr, som led i vores målsætning om at blive et CO2 neutralt samfund.

Det vurderes, at tilskudsordningen vil være nødvendig for at få yderligere boliger energirenoveret, idet de boligejere med størst motivationsfaktor allerede har renoveret deres huse. Det største behov for renovering er i det åbne land, hvor mange boliger trænger til et løft, for at de kan blive tidsvarende og attraktive til fx tilflyttere.

På baggrund af ovenstående søges der om en anlægsbevilling på 1,9 mio. kr. (heraf 1,1 mio. kr. i refusion fra statens pulje til Landsbyfornyelse 2018), til brug for en tilskudsordning til energirenovering af private boliger.

Finansiering og lovgrundlag

Staten melder hvert år et beløb ud under ordningen "Pulje til Landsbyfornyelse", der kun kan anvendes til tiltag inden for byfornyelsesloven – og ikke til områdefornyelse. Midlerne fra 2018 kan anvendes frem til februar 2020.

Denne del af Landsbyfornyelsespuljen giver mulighed for at give tilskud til bl.a. energirenovering af private (helårs)boliger, istandsættelse af forsamlingshuse og lignende bygninger, nedrivning m.m. De sidste par år (2017-2018) har kommunen haft tilskudsordninger vedr. nedrivning og istandsættelse af forsamlingshuse. Nedrivningspuljen har eksisteret siden 2013. Der arbejdes p.t. videre med nedrivningens indsats i projekt BYG360°.

Der kan gives tilskud til energirenoveringstiltag i private boliger, som fremgår af boligens energimærkning. Dette gælder for boliger i byer under 3.000 indbyggere og boliger i det åbne land. Tilskuddet dækker maksimalt 25 pct. af investeringen.

Økonomiske konsekvenser

Tilskudsordningen finansieres således, at der benyttes 1.110.000 kr. fra rammen til pulje til Landsbyfornyelse 2018 og et uforbrugt beløb på 800.000 kr. fra nedrivningsprojekt 2015.

Der søges således i denne sag om en anlægsbevilling på 1.910.000 kr. (udgift) til tilskud til energirenoveringer i private boliger, samt en anlægsbevilling på -1.110.000 kr. (indtægt) til refusion af byfornyelsesmidler, idet nettobeløbet på 800.000 kr. finansieres af restmidler fra "Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse".

Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen udmeldte den 1. marts 2018 kommunernes rammer for pulje til Landsbyfornyelse 2018. Bornholms Regionskommune er tildelt en ramme på 2,4 mio. kr. Denne benyttes ikke af andre af de igangværende projekter. Puljen kan kun anvendes til bygningsfornyelsesformål (ikke områdefornyelse). Der anvendes nu 1,1 mio. kr. af denne ramme til delvis medfinansiering af tilskudsordningen til energirenovering, således at der herefter vil være en uudnyttet refusionsramme på 1,3 mio. kr.

Ved afslutningen af regnskab 2017 afsluttedes projektet "Nedrivningspulje 2015, Landsbyfornyelse" og et uforbrugt beløb herfra blev overført til 2018 til "Nedrivnings- og renoveringspulje 2017-2018". Det samlede budget i denne pulje udgør pt. netto 1,366 mio. kr. Det overførte uforbrugte beløb på 0,896 mio. kr. er en del af et beløb, som var afsat til at matche statens byfornyelsespuljer, og var oprindeligt tiltænkt anvendt til nedrivningstilskud. Byfornyelsesloven giver dog mulighed for også at yde tilskud til andre formål, herunder energirenovering.

Der anvendes 0,8 mio. kr. fra "Nedrivnings- og renoveringspulje 2017-2018" til delvis medfinansiering af tilskudsordningen til energirenovering. Der vil herefter være netto 0,566 mio. kr. i puljen, der kan udmøntes i et nyt nedrivningsprojekt eller til andet formål.

Der afsættes tillige 60.000 kr. til intern administration af tilskudsordningen, jf. tabellen nedenfor.

De samlede udgifter og finansieringen af det nye projekt "Energirenovering af private boliger" sammensættes således:

Udgifter	
Tilskud til energirenovering	1.850.000 kr.
Administration af tilskudsordning	60.000 kr.
Udgifter i alt	1.910.000 kr.
Finansiering	
Pulje til Landsbyfornyelse 2018, ref. 60 pct.	-1.110.000 kr.
Resterende midler, Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse	-800.000 kr.
Finansiering i alt	-1.910.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Klik her for at skrive tilføjelse

Punkt 14: CO2-regnskab og Klimakommune-indberetning

Bilag

Klimakommuneaftale Bornholms Regionskommune 2008

Klimakommuneindbetning 2018

Nøgledata fra CO2-beregning Bornholm

Kvalitetskontrol

Åbent punkt

14 CO2-regnskab og Klimakommune-indberetning

00.17.00P27-0012

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	17-09-2018	8	
Natur- og Miljøudvalget	25-09-2018	6	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	24	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	14	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget orienteres
Natur- og Miljøudvalget orienteres
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Orientering om udledning af drivhusgasser for hele Bornholm og for kommunen som virksomhed.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- At orienteringen tages til efterretning

Klima- og Bæredygtighedsudvalget d. 17. september 2018:
Taget til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 25. september 2018:
Orientering taget til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:
Taget til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune tiltrådte i 2008 aftalen om klimakommuner, hvori kommunerne forpligter sig til at monitorere og nedbringe udledningen af drivhusgasser. Aftalen er bilagt. Klimakommuneaftalen indebærer, at kommunen skal beregne udledningen af CO₂ både for kommunal ejendom og for kommunen som geografisk område.

Udledningen skal nedbringes med mindst 3% pr. år for den kommunale ejendom, og med mindst 5% hvert andet år for kommunen som helhed. Dette rapporteres en gang om året til Danmarks Naturfredningsforening, som samordner data for alle klimakommunerne.

Årets indberetning er bilagt, som afsendt 26. juni 2018.

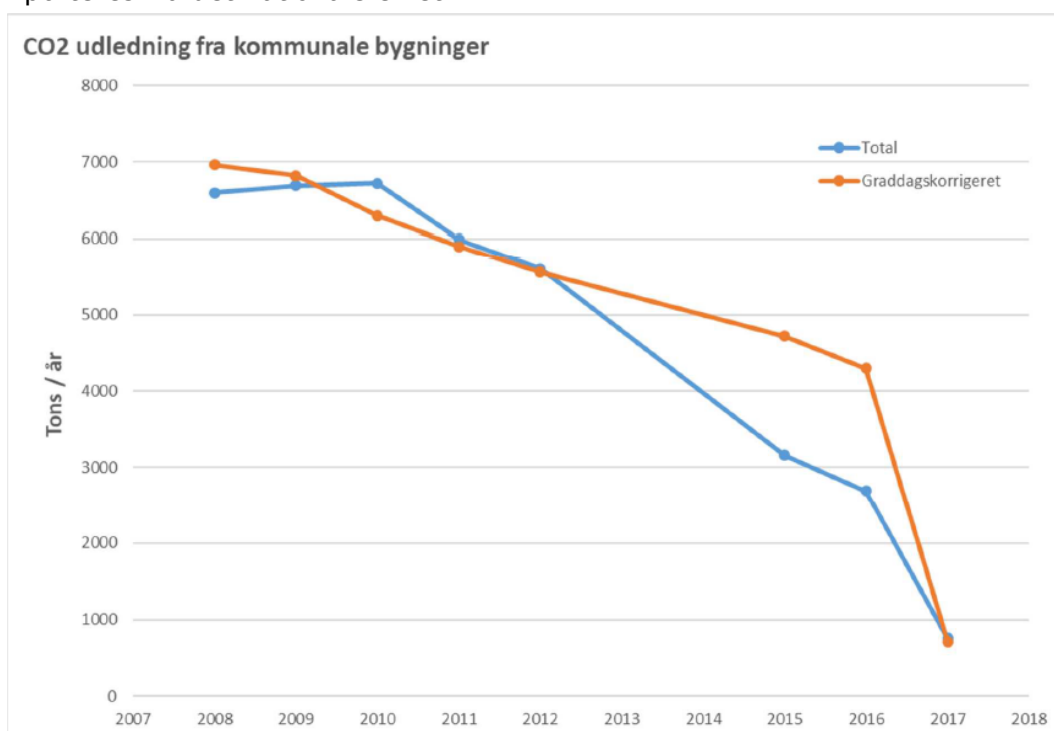
Resultater i hovedtræk, og supplerende oplysninger

Kommunal ejendom

Figuren nedenfor viser udledningen af CO₂ af fossil oprindelse fra kommunale bygninger. Som det fremgår, er der sket et jævnt fald i udledningen og et særligt stort fald fra 2016 til 2017.

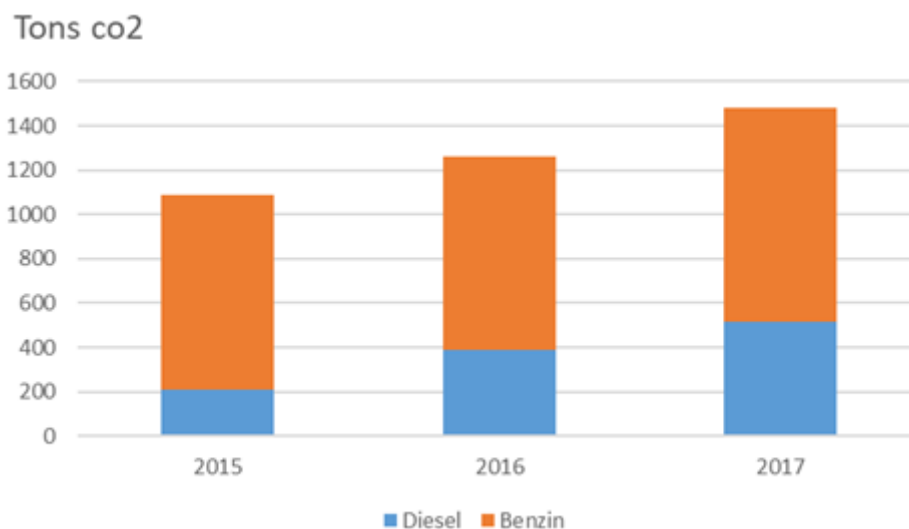
Energiforbruget i de kommunale bygninger er faldet jævnt i takt med, at den ikke-fossile energiproduktion har vundet frem på Bornholm, og ved at kommunen har valgt disse i det omfang, det var muligt.

Det store fald fra 2016 til 2017 skyldes yderligere, at den oplyste CO₂-emission pr. kWh el er faldet fra 0,577 til 0,134 kg CO₂ pr. kWh. Dette er dels på grund af en højere lokal produktion fra vindmøller og solceller, dels på grund af en lavere andel af fossilt produceret energi i den el, der importeres fra det nationale elnet.

Data for 2013 og 2014 kan ikke tilvejebringes.

Udledningen fra kommunal transport beregnes fra tankningsdata for kommunalt ejede køretøjer, samt oplysning om erhvervskørsel i egen bil. Udledningen for 2017 var 1.598 tons. Udledningen for de seneste tre år ses nedenfor. Før 2015 blev opgørelsen udført på en anden måde, og tallene er derfor ikke sammenlignelige.

Omfanget af kommunal kørsel er varierende, og er især afhængig af behovet for snerydning og glatførebekæmpelse. Busdrift indgår ikke i beregningen. Kommunal kørsel foregår effektivt med gps og flådestyring, og den stigende udledning reflekterer blot, at der er kørt mere.

Omfanget af kørslen kan næppe nedsættes, uden at det påvirker serviceniveauet for vigtige opgaver, og et fald i CO₂-udledning vil derfor kræve en konvertering til andet end benzindrevne køretøjer, f.eks. elbiler. Der er pt. 19 kommunale elbiler ud af en flåde på mange hundrede køretøjer. Effekten af elbilerne er dermed ikke synlig i regnskabet, da den forsvinder i den naturlige variation mellem årene.

Tunge dieseldrevne køretøjer kan ikke konverteres til el med den nuværende teknologi, men brint og biogas er teoretiske muligheder.

Man må dog holde sig for øje, at udledningen fra kommunale køretøjer kun udgør ca. 1 % af den samlede udledning fra transportområdet.

Hele Bornholm

Udledningen for hele kommunen følger Energistyrelsens Energi- og CO₂-regnskab, den såkaldte CO₂-beregner. Beregningen udføres af Staten og baserer sig på forsynings-selskabernes indberetninger af energiforbrug til BBR, samt af andre registre, såsom CVR-registeret.

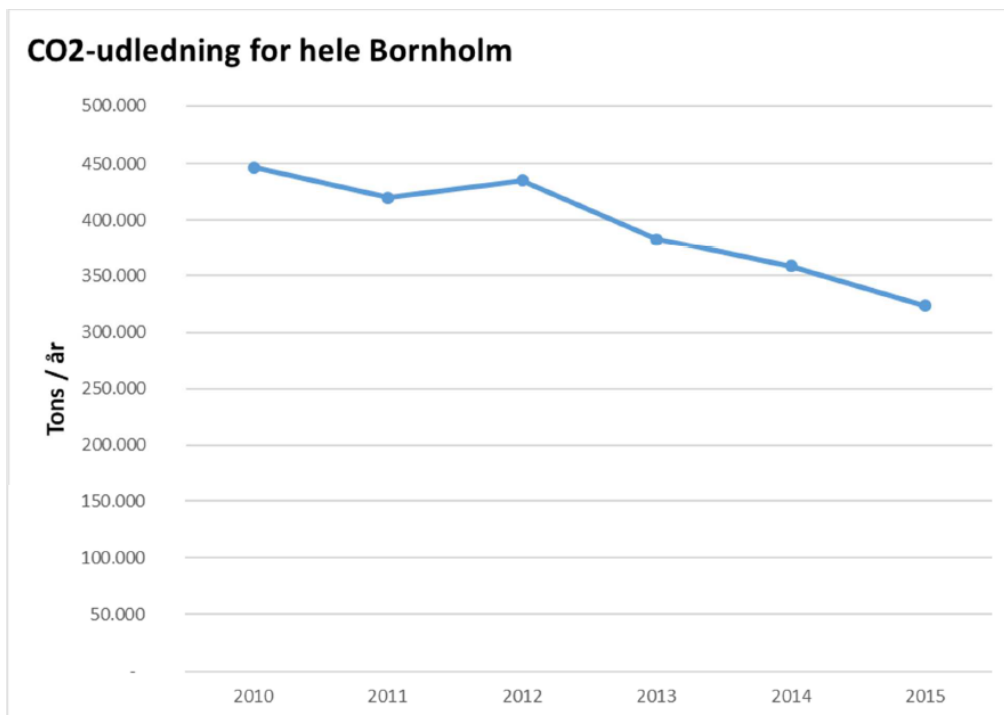
Statens Energiregnskab kan ses i dette link.

<https://spareenergi.dk/offentlig/vaerktoejer/energi-og-co2-regnskab/bornholm?year=2015&sector=energy>

Her kan man få oplysning om Bornholms udledning gennem årene, se udledning opdelt på forskellige sektorer og sammenligne med andre kommuner.

Udtræk af nøgletal fra CO₂-beregneren er endvidere bilagt.

Den samlede udledning for hele Bornholm ses nedenfor:

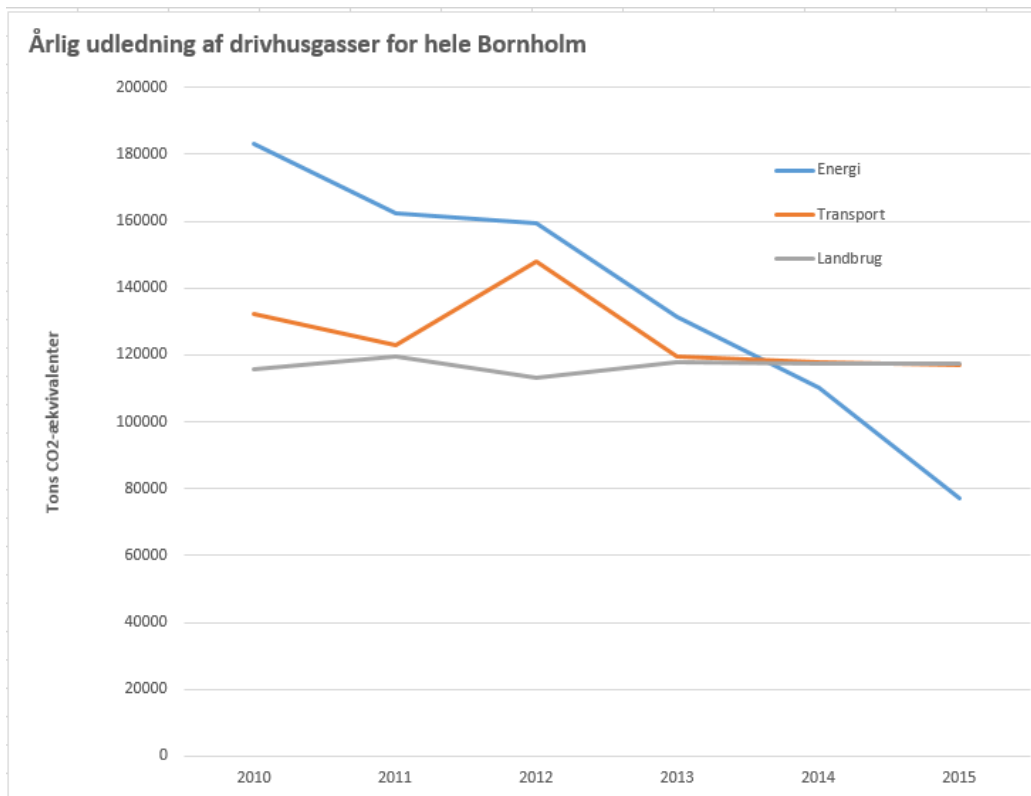
År	Tons CO ₂
2010	446.348
2011	419.983
2012	434.837
2013	382.920
2014	358.591
2015	323.266

Data for 2016 og 2017 er endnu ikke færdigberegnet ved Energistyrelsen.

I CO₂- beregningen benyttes de faktiske tal for brug af fossile brændsler og en modelberegning af landbrugets bidrag i form af metan og lattergas, omregnet til CO₂-ækvivalenter.

Figuren neden for viser CO₂ -beregnerens resultater opdelt på energi (dvs. udledning fra bygninger og virksomheder), transport og landbrug.

Der er et stort fald i udledningen fra bygningers og virksomheders varme og elforbrug, mens udledningen fra landbrug og transport er ret konstant.

Kvalitetsvurdering og opfølgning

Bornholms Regionskommune har tidligere indberettet samlet udledning for 2013 og 2015. Dette blev beregnet med Bright Green Test Island modellen, som kun håndterer CO₂ af fossil oprindelse.

Til sammenligning og validering er der derfor udført en beregning af samlet udledning fra CO₂-beregneren, fraregnet landbrugsbidraget, og dette er sammenlignet med resultaterne fra BGTI-modellen, se bilagte figur.

Det fremgår, at man når frem til næsten de samme tal. Dette kvalitetssikrer både BGTI-modellen og CO₂-beregneren, hvad angår beregningen af el/varme-energiens og transportens betydning.

BGTI-modellen er et særdeles avanceret stykke værktøj, som kan simulere udledning ved forskellige strategier, f.eks. flere eller færre vindmøller, eller andre vejrforhold. Det er dog for kostbart at kalibrere modellen blot for at beregne et enkelt tal om året. Her er CO₂-beregneren langt bedre egnet.

Ulempen ved CO₂-beregneren er, at man ikke kan få præcise oplysninger om, hvordan man er nået frem til tallene. På beregnerens hjemmeside ([LINK](#)) kan man få overordnet oplysning om, at landbrugets udledning modelberegnes ud fra viden om arten og størrelsen af landbrugsbedrifterne, men det fremgår ikke, hvordan det udføres i detaljer. Det må dog formodes, at beregningen sker ud fra ret forenkede og generelle antagelser.

Det er dermed ikke muligt at kvalitetssikre data for landbrugets udledning, og resultatet må tages med forbehold.

Samtidig kan det være vanskeligt at gennemskue, hvad der kan gøres for at nedbringe udslippet af metan og lattergas. Det eneste givne ud fra regnskabet er at øge mængden af forgasning af gylle, idet dette modregnes i landbrugsbidraget.

CO₂- beregneren angiver endvidere, at udledningen fra busdrift på Bornholm i 2015 er 3.316 tons, hvilket er 2,8 % af det samlede transportbidrag på 117.138 tons. Udledningen fra kommunale køretøjer var til sammenligning 1.087 tons i 2015, ca. 1 %.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 15: Andelsselskabet Klemensker Vandværk, ansøgning om kommunegaranti til etablering af nyt vandværk

Bilag

Regnskab 2017, Klemensker Vandværk

Klemensker vandværk Høringssvar 07092018

Åbent punkt

15 Andelsselskabet Klemensker Vandværk, ansøgning om kommunegaranti til etablering af nyt vandværk

13.02.03Ø60-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-06-2018	10	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	12-09-2018	11	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	03-10-2018	6	
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	15	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Andelsselskabet Klemensker Vandværk har ansøgt om kommunegaranti i forbindelse med optagelse af byggekredit – og efterfølgende lån - på 12 mio. kr., til etablering af nyt vandværk.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Økonomi indstiller, at det drøftes

a) hvorvidt der skal gives kommunegaranti for en byggekredit på 12 mio. kr. som optages i Kommunekredit og såfremt Økonomi-, Erhvervs og Planudvalget anbefaler dette:

b) at der gives kommunegaranti for et lån på 12 mio. kr. i Kommunekredit, som optages i forbindelse med indfrielse af byggekrediten, som nævnt under pkt. a)

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. juni 2018:

Udsat.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 12. september 2018:

Udsat.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 3. oktober 2018:

Anbefales, idet der opkræves en garantiprovision på 0,5% p.a.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Andelsselskabet Klemensker Vandværk har ansøgt om kommunegaranti for en byggekredit på 12 mio. kr. som skal bruges i forbindelse med etableringen af et nyt vandværk. Byggekreditten ønskes optaget i Kommunekredit, da de tilbyder den billigste finansiering (renter og gebyrer).

Nuværende vandværk er ca. 70 år gammelt, leverer til ca. 940 forbrugere og udpumper ca. 350.000 m³ vand årligt og er ikke længere tidssvarende. Et nyt vandværk med nye rentvandstanke

- Vil i høj grad forøge forsyningssikkerheden, da der etableres et moderne vandværk, med den fornødne filterkapacitet og tekniske installationer, der modsvarer behov og kravet til forsyning af vandværkets forbrugere
- vil kunne rumme langt større mængde vand (4 x nuværende kapacitet) og dermed sikre en mere jævn hjempumpning og dermed sikre langt bedre og mere skånsom udnyttelse af vandværkets borer
- vil give mulighed for opbevaring af vandet i 2 tanke i forhold til kun en tank i dag, hvilket vil give en bedre mulighed for at håndtere en eventuel forurening af vandet, ved at kunne lukke den berørte tank ned
- Vil nedbringe risikoen for forureninger fra smådyr, fugle osv., som tilegner sig adgang via revner og sprækker i bygningsværket
- Vil sikre at der kan leveres eget vand til forbrugerne, herunder mejeriet og store husdyrsbesætninger i en væsentlig længere årrække, end hvad der er muligt med nuværende værk

Den samlede anlægsudgift er budgetteret til 12 mio. kr. og byggeriet er planlagt påbegyndt i 3. kvartal 2018 og forventes afsluttet ca. 1. april 2019.

Når byggeriet er afsluttet skal byggekreditten afløses af et lån på tilsvarende beløb. Lånet ønskes afviklet over 40 år, hvilket er den maksimale løbetid for lån til vandforsynings-selskaber.

Der søges om kommunegaranti for lånet, som vil blive optaget i Kommunekredit.

Grundet vandværkets størrelse, er det underlagt "lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold", hvilket betyder at vandværket er underlagt et prisloft.

Som følge af prisloftet, har Andelsselskabet Klemensker Vandværk ansøgt Forsyningssekretariatet om en forhøjelse af indtægtsrammen, således at vandprisen kan reguleres og dermed sikre at indtægterne ved produktion og distribution af vandet tillige kan dække udgifterne til afvikling af det nye lån. Forsyningssekretariatets behandling af ansøgningen forventes at finde sted medio juni 2018.

I henhold til §16 i "lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold" kan en kommune meddele garanti for lån, der optages af et vandselskab til finansiering af selskabets investeringsudgifter ved indvinding og distribution af brugsvand, i det omfang lånet kan indregnes i vandprisen". Forsyningssekskabets godkendelse af forhøjelsen af indtægtsrammen er dermed en forudsætning for at kommunen må stille garantien.

Det kan oplyses at vandprisen for en almindelig husstand tilknyttet Andelsselskabet Klemensker Vandværk, efter etableringen af det nye vandværk, fortsat vil være blandt den laveste på Bornholm. Selskabet har ansøgt om de nødvendige vandindvindings- og

byggetilladelser i forbindelse med det nye værk og en godkendelse af disse ansøgninger er en forudsætning for garantistillelsen.

Kommunen afgiver generelt set garantier for byggekreditter/lån til el- og varmforsynings-selskaber. På vandforsyningsområdet er der pt. afgivet 2 kommunale garantier. Garantierne er givet til Andelsselskabet Sømarkens Vandværk i forbindelse med deres ansøgning om kommunegaranti til etablering af nyt vandværk, jævnfør punkt 19 på Kommunalbestyrelsens møde den 25. juni 2015 samt til Vang Vandværk A.m.b.a. i forbindelse med renovering af værket, jævnfør punkt 16 på Kommunalbestyrelsens møde den 17. september 2015.

Økonomiske konsekvenser

Uddrag af regnskab 2017 for Andelsselskabet Klemensker Vandværk:

Resultat 2017:	kr. 0,04 mio.
Egenkapital 31.12.2017:	kr. 4,60 mio.
Likvid beholdning 31.12.2017:	kr. 2,71 mio.

På baggrund af økonomien i selskabet samt at medlemmerne i henhold til vedtægterne hæfter "én for alle og alle for én", anses der ikke at være nogen risiko for at garantien vil komme til udbetaling.

I henhold til §3, stk. 3 i "Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v." henregnes vandselskabers låneoptagelse samt kommunal garanti herfor ikke til kommunens låntagning, hvis lånet optages af vandselskaber i henhold "lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold" i forhold til investeringsudgiften, ved indvinding og distribution af brugsvand. En kommunal garanti til Andelsselskabet Klemensker Vandværk skal dermed ikke henregnes til kommunens låntagning.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. november 2013, at der skal opkræves løbende garantiprovision fra 1. januar 2014 for lån/byggekreditter ydet til forsyningsselskaber. I henhold til denne beslutning, er vurderingen at en garantiprovision på 0,5% p.a. vil være retvisende i forhold til Andelsselskabet Klemensker Vandværk. Ved fuld udnyttelse af kreditten/lånet løber garantiprovisionen op i kr. 60.000 p.a.

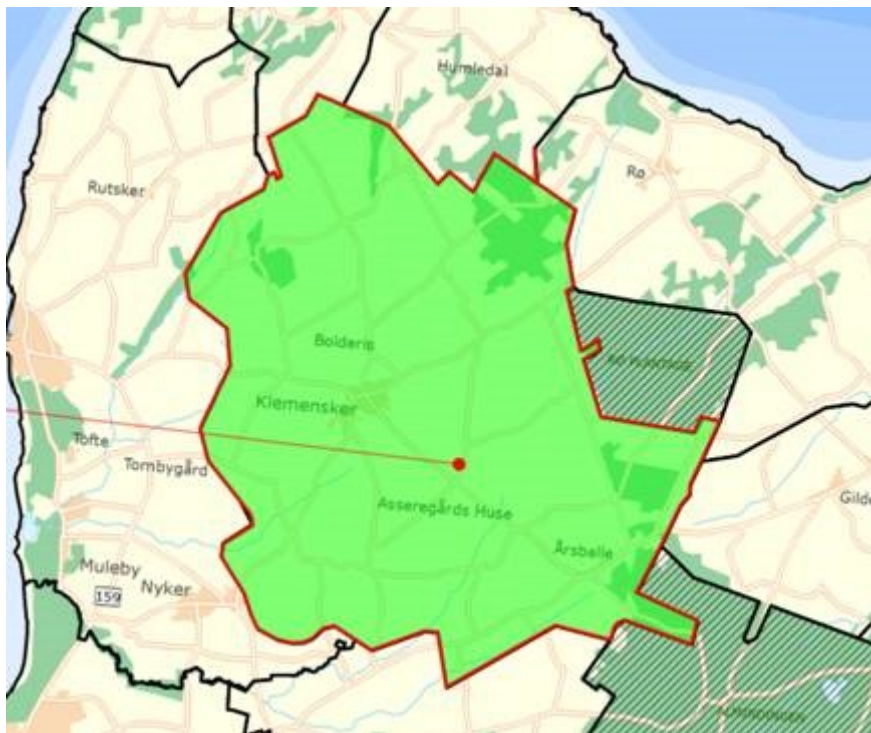
Supplerende sagsfremstilling til ØEPU den 12.9.2018

Punktet blev udsat på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 20. juni 2018, med henblik på en belysning af følgende spørgsmål:

1. Lever udvidelsen af vandværkets kapacitet op til vandforsyningsplanen?
2. Køber Klemensker Vandværk i dag vand fra andre vandværker for at sælge det videre til Bornholms Andelsmejeri til en højere pris? – Vil denne aktivitet i givet fald fortsætte efter udvidelsen af værket?

Ad 1) Lever udvidelsen af vandværkets kapacitet op til vandforsyningsplanen?

Vandforsyningsplanen tildeler Klemensker Vandværk et forsyningsområde som vist:

Klemensker Vandværk har ret og pligt til at levere vand til ejendommene indenfor dette område.

I de 70 år vandværket har eksisteret, har det fungeret fint det meste af tiden, men i de senere år er mejeriets vandforbrug steget betydeligt, og samtidig er vandværkets installationer ved at være nedslidte og har dermed lavere kapacitet.

Klemensker Vandværk har derfor måttet købe stigende mængder vand fra Hasle Vandværk, i 2017 ca. 20 % af det solgte vand.

Det er almindeligt, at vandværkerne hjælper hinanden ved spidsbelastninger, og dette sker til en fast lav afregningspris på 5 kr. pr m³. Det er dog ikke hensigten, at dette skal være en permanent ordning, og Hasle Vandværk kan ikke vedvarende levere så store mængder vand uden at komme i problemer med deres egen forsyningsansvar. Center for Natur, Miljø og Fritid, har derfor bedt Klemensker Vandværk om at arbejde for at komme ud af afhængigheden af andre vandværker.

Opførelsen af det nye vandværk sker som en reaktion på dette og ledsages af, at nye kildepladser er taget i brug og eksisterende er blevet renoveret.

Med disse istandsættelser og opførelsen af det nye vandværk, kan vandværket selv klare leveringen til eget forsyningsområde, blandt andet som følge af en meget større rentvandstank med 12 timers kapacitet, selv ved fuld ydelse. Størrelsen på tanken gør at vandværket kan fylde tanken op om natten, hvor der er lavt vandforbrug.

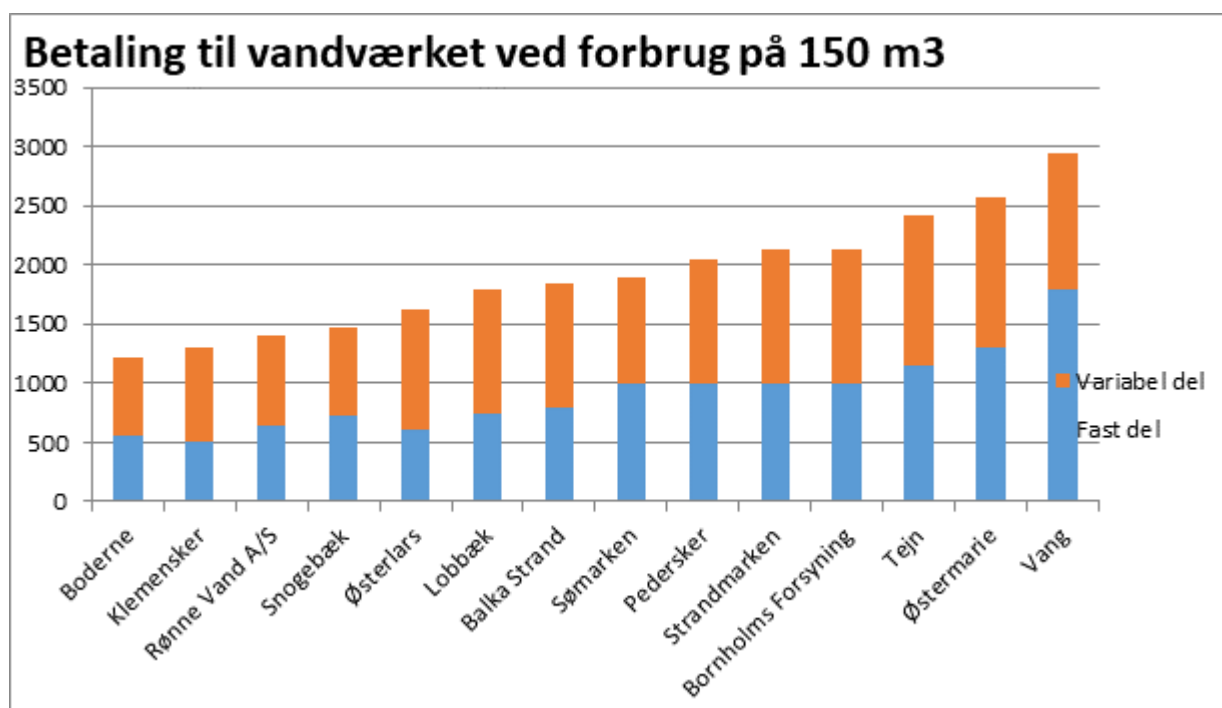
Ad 2) Køber Klemensker Vandværk i dag vand fra andre vandværker for at sælge det videre til Bornholms Andelsmejeri til en højere pris? – Vil denne aktivitet i givet fald fortsætte efter udvidelsen af værket?

Klemensker Vandværk har gennem en årrække købt vand til 5 kr. pr. m³ fra Hasle Vandværk og har solgt det videre til 3 kr. pr m³. Forsyningssekretariatet fastsætter salgsprisen og den blev fastsat til nævnte beløb, som følge af en oparbejdet formue i andelsselskabet, som Forsyningssekretariatet ønskede at få nedbragt via vandprisen.

Formuen er nedbragt i dag, og priserne er derfor lidt højere. Med en salgspris på 5,30 kr. pr. m³, hvorfra der skal fratrækkes energiudgifter i forbindelse med pumpning af vandet, er der næppe noget overskud, ved at sælge vand der modtages fra Hasle Vandværk. Det kan i den forbindelse oplyses, at Hasle Vandværk, har haft et årligt overskud på ca. 0,25 mio. kr. pr. år ved at sælge vand til Klemensker Vandværk.

Det kan virke indlysende at lade mejeriets forbrug komme direkte fra Hasle Vandværk, og det har været drøftet flere gange. Der er åbenhed over for ideen i sig selv, men det har vist sig at kræve massive investeringer i nye rørføringer og er derfor blevet valgt fra.

Ved et almindeligt husstandsforbrug er Klemensker Vandværk blandt de billigste på Bornholm:

Kilde: Center for Natur, Miljø og Fritid

Der er således plads til en mindre stigning i prisen, som vil udløse øgede indtægter, som kan anvendes til afvikling af lånet som optages i forbindelse med etableringen af det nye vandværk. Vandværket agter at lægge pristillægget på den faste afgift, således at kubikmeterprisen ikke bliver påvirket. En "storforbruger" og en "småforbruger" får dermed samme stigning i kroner, svarende til 400 kr. pr. år excl. moms.

Supplerende sagsfremstilling til ØEPU den 3.10.2018

Bornholms Energi og Forsyning (BEOF) har den 7. september 2018 indsendt en række bemærkninger til dagsordenspunktet, der findes vedlagt som bilag. Administrationen er blevet bedt om at komme med vurdering af disse bemærkninger.

BRK har på baggrund af bemærkningerne afholdt et møde med BEOF den 13. september 2018, hvor BEOF kunne uddybe bemærkningerne.

Sammenfattende anbefaler BEOF i sine bemærkninger, at Bornholms Regionskommune (BRK) reviderer planlægningen omkring vandværkerne på Bornholm i forhold til samfundsøkonomi, selskabsøkonomi og forsyningssikkerhed.

Forsyningssikkerhed

Generelt bemærkes det, at vandforsyningen i Hasle-Klemensker området er i øjeblikket særdeles udfordret.

Klemensker Vandværk har i 2017 købt ca. 80.000 m³ vand fra Hasle vandværk, hvilket er en væsentlig overskridelse af bæreevnen for kildepladserne for Hasle Vandværk. BRK har givet dispensation til overskridelse af bæreevne for en af de 4 kildepladser under forudsætning af, at grundvandsstanden ikke sænkes; en forudsætning, der er blevet opfyldt.

Det store indkøb af vand fra Hasle Vandværk kan efter CNMFs vurdering ikke fortsætte, da dette belaster Hasle Vandværk for meget. Vandforsyningsmyndigheden har henstillet, at købet af vand begrænses til 40.000 m³ pr. år. Hasle Vandværk er i stand til levere dette, og det svarer netop til den mængde, der aftales, da Klemensker Vandværk i sin tid bekostede forbindelsesledningen. Da Klemensker Vandværk ikke har fortjeneste på videresalget af vand, er der dog incitament til at holde købet så lavt som muligt.

Klemensker Vandværk har valgt at adressere problematikken ved at bygge et nyt vandværk med større leveringskapacitet. Vandforsyningsmyndigheden har anerkendt, at dette vil kunne afhjælpe de nævnte problemer.

Som vandforsyningsmyndighed har CNMFs fokus på, at projekter til afhjælpning af disse problemer sættes i proces snarest muligt. Løsningen skal være drift inden den næste tørre periode, forventeligt i sensommeren 2019, ellers kan der ikke garanteres for vandtrykket i Klemensker by og omegn.

Forsyningssikkerhed er vandforsyningsmyndighedens resortområde, og analyser og drøftelser pågår løbende i den daglige drift i centeret. Den senere tids pesticidfund har skærpet opmærksomheden på grundvandsbeskyttelse og nødforsyning.

Situationen tages alvorligt, men CNMF må samtidig opfordre til, at problematikken vurderes proportionelt. Pesticiderne Chloridazon og Dimethylsulfamid har lukket vandværker rundt om i Danmark, men på Bornholm er stofferne kun fundet i afgrænsede områder og i meget små mængder omkring detektionsgrænsen.

Sammenfattende vurderer CNMF at udbygningen af Klemensker Vandværk som skitseret vil være et positivt skridt for forsyningssikkerheden ud fra den aktuelle situation.

Samfundsøkonomi

BEOF anfører, at der bør tages hensyn til de samfundsøkonomiske aspekter ved udstedelse af en kommunegaranti, således at kommunen spiller aktivt med i forhold ikke at understøtte tiltag der er samfundsøkonomisk urentable.

CNMF bemærker, at kommunen ikke har hjemmel til at lukke private vandværker, som overholder loven, eller til at tvinge dem ind i en fusion med et kommunalt selskab. Private vandværker er private virksomheder, som ejes af forbrugerne, og kommunen kan ikke nationalisere private virksomheder. Ændring af Vandforsyningsplanen giver ikke et andet hjemmelsgrundlag, da vandforsyningsplaner er baseret på aftaler og forhandling mellem de berørte parter.

Det er således op til vandværksselskaberne at blive enige om hvorvidt en sammenlægning giver stordriftsfordele og forøget forsyningssikkerhed.

CNMF har på mødet med BEOF den 13. september 2018 drøftet rammerne for tværgående debat om prisoptimering og forsyningssikkerhed mellem vandværkerne og givet tilkende, at man gerne vil være del af denne diskussion. Den bør dog frigøres for problematikken Hasle-Klemensker, da en løsning på denne efter CNMFs vurdering ikke tåler udsættelse.

Det bør i denne debat også belyses, hvilke konsekvenser der er for forbrugerne.

Selskabsøkonomi

Selskabsøkonomi for de enkelte selskaber må bero på en nærmere analyse. Umiddelbart har vi dog følgende bemærkninger.

Private vandværker er andelsforeninger, og den almindelige forretningsmodel indebærer et minimum af teknisk og administrativt personale. Store dele af driften sker gennem frivilligt og ulønnet arbejde. Private vandværker kan dermed præsentere et meget lavt udgiftsniveau.

Rønne Vand A/S drives som en mere almindelig virksomhed. Priserne her er lave og forsyningssikkerheden meget høj. Det skyldes formentlig især de gunstige indvindings- og forsyningsforhold i området.

CNMF kan umiddelbart ud over BEOF pege på tre enligt liggende vandværker i klippeområder, som ville have gavn af en sammenlægning. På disse vandværker er priserne høje og indvindingsmulighederne små.

De øvrige private vandværker har i forvejen meget lave priser og har en høj grad af forsyningssikkerhed.

Disse vandværker er enten så store, at de selv har den fornødne overkapacitet, eller så små, at et nabovandværk uden videre kan overtage forsyningen om nødvendigt.

Så alt i alt er det CNMFs vurdering, at sammenlægninger af vandværker er en fordel for BEOF selv og for tre særligt udsatte vandværker. For de resterende private vandværker vil det sandsynlige scenarie være højere vandpriser uden egentlige ændringer i forsyningssikkerheden.

Udtalelse fra Center for Økonomi, IT og Personale

På mødet i ØEPU den 12. september 2018 blev der stillet 2 supplerende spørgsmål:

1. Hvilke økonomiske konsekvenser vil det få for vandværket, hvis salget til mejeriet bortfalder?
2. Hvilke konsekvenser vil det få for vandværkets drift, hvis man ikke opnår den ønskede kommunegaranti?

Ad 1) I henhold til forsyningsloven så har vandværker ret og pligt til at forsyne indenfor eget område. Området er defineret i kommunens vandforsyningsplan. Mejeriet ligger inden for Klemensker vandværks forsyningsområde og derfor er det kun en lukning af mejeriet, som kan foranledige et bortfald af salg af vand til mejeriet. Risikoen for at miste mejeriet som kunde anses derfor som værende meget lille.

Ad 2) I henhold til vandværkets rådgiver "vil det være naturligt at revurdere projektet, således at der stadig kan behandles den samme mængde vand, men med reducere af de tiltag der ikke øger produktionen, men som har til formål at være "beredskab" i tilfælde af forurening eller forsyningssvigt. Det vil således primært være forsynings-

sikkerheden der kan reduceres. Dette vil overordnet betyde en ændring af materialet, nye tilladelser og yderligere forsinkelse af projektet. I den mellemliggende periode må Klemensker så forsøge at købe vandet ved Hasle og kan det ikke lade sig gøre, må der påregnes en vis risiko for perioder med forsyningssvigt”.

Samlet set er det rådgiverens vurdering at en finansiering uden kommunal garanti, vil bevirke en årlig meromkostning på minimum kr. 325.000 samt en ekstra omkostning ved optagelse af lånet på kr. 350.000, som vil blive pålagt forbrugerne. Uden en garanti fra kommunen vil det dermed medføre øgede udgifter for forbrugerne under Klemensker Vandværk.

Den fulde besvarelse af spørgsmålene fra Klemensker Vandværks rådgiver fremgår af vedhæftede bilag.

På baggrund af økonomien i selskabet samt at medlemmerne i henhold til vedtægterne hæfter ”én for alle og alle for én”, anses der ikke at være nogen risiko ved at stille den ønskede kommunale garanti.

Punkt 16: Likviditetsoversigter 30. september 2018

Bilag

Beholdninger pr. 30. september 2018

Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Åbent punkt

16 Likviditetsoversigter 30. september 2018

00.32.18G01-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	16	

Hvem beslutter

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 30. september 2018.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller,

- at likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Der er bilagt to oversigter. Den første oversigt (bilag 1) viser den faktiske beholdning ultimo september 2018, den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage, skøn over udviklingen i kassebeholdningen resten af året og disponeringer herunder specifikationer. Den anden oversigt (bilag 2) viser en grafisk oversigt over udviklingen i den daglige beholdning og gennemsnitlige beholdning seneste 365 dage i år og sidste år.

Den seneste udvikling i kassebeholdningen:

Den faktiske beholdning på 209,7 mio. kr. er steget med 8,2 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. august 2018. Denne udvikling er som forventet.

Den gennemsnitlige beholdning over de seneste 365 dage er på 336,9 mio. kr. Gennemsnittet er faldet med 5,2 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. august 2018.

Kommunens målsætning om, at den gennemsnitlige likviditet over 365 dage minimum skal være 75 mio. kr. er opfyldt.

Udviklingen i kassebeholdningen i 2018:

Udvikling i kassebeholdningen i 2018 vil løbende blive påvirket af kassefinansierede tillægsbevillinger, forventede mer-/mindreforbrug i året og forventet anvendelse af overførsler fra tidligere år.

Med budget 2018 blev der vedtaget et kassetræk på 23,4 mio. kr. Dertil er givet tillægsbevillinger for 20,8 mio. kr. finansieret af kassen.

Forventninger i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. april 2018 er indarbejdet i opgørelsen af kassebeholdning med en forventet nettoeffekt på 28,8 mio. kr. vedr. drift og 42,3 mio. kr. vedr. anlæg. Dertil er medtaget to reguleringer, som er blevet kendte efter opfølgningen pr. 30. april 2018.

- Efterbetaling på 8,0 mio. kr. vedr. den aktivitetsbestemte medfinansiering i 2017, som følge af at den samlede aktivitet i Region Hovedstaden i 2017 endte med at ligge lavere end det aftalte niveau. Forskellen mellem det aftalte og det faktiske niveau pr. region, fordeles mellem kommunerne i forhold til indbyggertal.
- Midtvejsregulering af bloktilskud på ca. 20 mio. kr. som følge af økonomiaftalen mellem regeringen og KL fra juni 2018.

Derudover bemærkes, at en vis andel af kassebeholdningen er reserveret til specifikke formål i 2018 og frem, som fx udskudt indfrielse af lån og midler reserveret til anlæg og ekstraordinære indsatser i budgetoverslagsårene. Det forventes, at Bofa i de kommende år skal investere som følge af ressourcestrategiplan 2019 mv.

Indfrielse af restgælden på Slottet i Rønne vil ske når aftalerne om brug af bygningerne som asylcenter ophører, og vil først få indvirkning på likviditeten fra tidspunktet for indfrielsen.

Se bilag 1 for en nærmere gennemgang.

Økonomiske konsekvenser

Der er budgetteret med en renteindtægt af likvide aktiver på 2,8 mio. kr. i 2018, hvilket svarer til renteindtægterne i 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 17: Medlemmer af råd, nævn mm udpeget blandt medarbejderne

Åbent punkt

17 Råd, nævn mm.: antal medarbejderudpegede medlemmer

00.22.04P00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	17	

Hvem beslutter

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er stor forskel på antallet af medlemmer i diverse råd og nævn udpeget blandt medarbejderne i BRK. Borgmesteren har efterspurgt en principiel drøftelse af, hvilke lovkrav der er for deltagelse (minimum) og af hvad der er mest hensigtsmæssigt i forhold til rådernes opgavevaretagelse. Dette med henblik på en aktiv stillingtagen til en rimelig ensartet bemanning i og betjening af de pågældende råd og nævn nedsat af Kommunalbestyrelsen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

a) At oplægget drøftes med afsæt i:

1. at antallet af medarbejderudpegede medlemmer ændres til 0, bortset fra i de tilfælde, hvor medlemmet har en partsfunktion og repræsenterer BRK som myndighed (se præcisering af hvilke udvalg, der er tale om i sagsfremstillingen).
2. at antal medlemmer i Handicaprådet nedsættes til i alt 6 som beskrevet i sagsfremstillingen med virkning fra næste valgperiode.
3. at det drøftes hvorvidt de afsatte budgetmidler skal fordeles anderledes rådene imellem

b) At det sendes i høring og til kommentering i de berørte råd og nævn forud for endelig stillingtagen.

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Ad a) Drøftet.

Ad b) Godkendt, idet sagen returneres til behandling via Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Sagsfremstilling

Som det fremgår af nedenstående oversigt er der stor forskel i antallet af medlemmer i diverse råd og nævn mm, der er udpeget blandt medarbejderne.

Som led i et generelt ønske om at bruge medarbejdernes arbejdstid på en effektiv måde er der brug for en principiel drøftelse af det reelle behov for medarbejder-medlemmer i rådene.

For nogle af rådernes vedkommende er medarbejderen part i rådet og repræsenterer kommunen som myndighed på området. Dette gælder for Børn og Ungeudvalget (medlemmet er leder af Myndighed og Tilsyn i Center for Børn og Familie), Idrættens Videns- og Kompetenceråd (medlemmet er leder af de kommunale idrætsområder), samt Trafikkontaktrådet (medlemmet er trafikchef hos BAT) og Beboerklagenævn og Huslejenævn (hvor det ene medlem er jurist og formand samt sekretær for de to nævn).

For de øvrige råd, nævn mm gælder at medarbejdermedlemmer har en mere understøttende funktion end en egentlig partsfunktion.

	Antal medlemmer udpeget blandt medarbejdere	Sekretær for rådet, der ikke er medlem	Bemærkninger
Beboerklagenævnet	2	Nej	1 medlem er også sekretær, formand og har partsfunktion
Beredskabskommissionen	0	Ja	
Børn og Ungeudvalget	1	Ja	Medarbejder har partsfunktion
Grønt Dialogforum	0	Ja	
Handicaprådet	4	Nej	Sekretærfunktion ligger hos et medlem
Huslejenævnet	2	Nej	1 medlem er også sekretær, formand og har partsfunktion
Idrættens Videns- og Kompetenceråd	2	Nej	1 medarbejder har partsfunktion, sekretærfunktion ligger hos det andet medlem
Integrationsrådet	1	Ja	Derudover deltager 1 medarbejder fra CEUB som observatør i rådets møder
Kunst- og Kulturhistorisk Råd	1	Ja	
Musik- og Teaterrådet	1	Ja	
Trafikkontaktrådet	1	Ja	Medarbejder har partsfunktion
Udsatterådet	4	Ja	
Ældrerådet	0	Ja	

En mere ensartet bemanning

En mulighed er, at i de tilfælde, hvor der er tale om en partsfunktion på vegne af BRK, fortsætter dette uændret, og i de tilfælde, hvor medarbejdermedlemmerne har en mere understøttende funktion, ændres antallet til 0, idet sekretæren vil få til opgave at være koordinerende bindeled mellem rådet/nævnet og organisationen BRK, og i de tilfælde, hvor der er dagsordenspunkter, der fordrer det, målrettet at indkalde relevante fagpersoner fra centrene.

Såfremt der er politisk opbakning til at foretage ændringer i retning mod en mere ensartet betjening af råd, nævn mm. vil vedtægter og forretningsordener for de pågældende blive tilrettet og forelagt til endelig godkendelse i kommunalbestyrelsen.

En fordel ved at medarbejdere deltager i rådsmøder i dag er, at medarbejderne fungerer som fagfolk på hver deres felter og dermed er med til at kvalificere debatten under møderne og kan besvare spørgsmål og videndele. Ved en evt. tilretning af antal medarbejder-medlemmer er tanken, at der stadig kan deltage medarbejdere i møderne, hvor det vurderes, at dette er særligt relevant for konkrete punkter på dagsordenen. Man sidder blot ikke med fast; hverken som medlem eller som tilforordnet. Ellers er sekretæren bindeleddet mellem rådet og organisationen. Det er sådan, det fx fungerer i dag i Ældrerådet.

Særligt vedr. Handicaprådets sammensætning

I henhold til § 37 a i lovbekendtgørelse nr. 188 af 8. marts 2018 om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal Handicaprådet sammensættes af 3–7 medlemmer fra handicaporganisationerne i kommunen udpeget efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer og 3–7 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen, heraf et antal af dens medlemmer.

Handicaprådet sammensættes således, at handicaporganisationernes medlemmer udgør samme antal medlemmer som medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen.

Med henvisning til målet med indeværende dagsordenspunkt - at bruge medarbejdernes arbejdstid på en effektiv måde og afdække det reelle behov for medarbejder-medlemmer i rådene, foreslås, at Handicaprådet fremover skal have 6 medlemmer i alt; 3 udpeget af handicaporganisationerne og 3 udpeget af kommunalbestyrelsen. Der sidder i dag 2 kommunalbestyrelsesmedlemmer i Handicaprådet og 4 medarbejdere udpeget af KB.

Derudover udpeges en personlig stedfortræder for hvert medlem af rådet, som deltager i rådets møder ved det ordinære medlems forfald.

Det fremgår dog af Vejledning nr. 10283 om retssikkerhed og administration på det sociale område, afsnit 424, at medlemsantal i Handicapråd kun kan ændres i forbindelse med en ny valgperiode:

*"Det følger af retssikkerhedsbekendtgørelsens § 27, stk. 2, at handicaprådet nedsættes på ny hvert fjerde år, således at rådet følger den kommunale valgperiode...Medlemmerne fungerer, indtil der er indstillet eller udpeget nye medlemmer. Det vil sige, at medlemmerne af handicaprådet som udgangspunkt deltager i hele perioden på fire år... *Kommunalbestyrelsen kan ikke ændre antallet af medlemmer i handicaprådet i den periode på fire år, som er handicaprådets funktionsperiode*".*

For allerede nu at kunne frigøre medarbejdertimer fra rådsmøder er det en mulighed at ændre fordelingen af KB-medlemmer og medarbejdere, der i dag er henholdsvis to og fire.

Det fremgår af lovens bestemmelser, at der blandt de kommunalt udpegede medlemmer skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen. Fordelingen mellem kommunale medarbejdere og kommunalbestyrelsesmedlemmer er ikke lovbestemt, og der ses ikke at være noget til hinder for, at der alene udpeges kommunalbestyrelsesmedlemmer som kommunale repræsentanter i handicaprådet. Kommunalbestyrelsen kan også udpege personer, som ikke er ansat i kommunen, men i selvejende institutioner eller private leverandører, som udfører relevante opgaver for kommunen.

Kommunalbestyrelsen bør sikre, at de kommunale repræsentanter repræsenterer flere forskellige sektorer, fx transportområdet og sundhedsområdet. Beslutes det, at alle de kommunale repræsentanter udpeges blandt kommunalbestyrelsens medlemmer, bør disse således repræsentere flere forskellige fagudvalg.

Såfremt sammensætningen af kommunalt udpegede medlemmer skal ændres, skal der forelægges en ny udpegningsag for kommunalbestyrelsen.

Afsatte budgetmidler

I takt med nedsættelsen af diverse udvalg, råd og nævn er der gennem årene blevet afsat et budgetbeløb til sekretariatsbetjening og mødeafvikling mm til rådene. Der er en del variation i disse budgetbeløb, hvorfor det skal overvejes, om der er behov for en mere ligelig budgetramme.

Nedenstående oversigt viser det årligt afsatte budget samt antal årlige møder:

- Grønt Dialogforum: 25.000 kr. (ca. 3 møder årligt)
- Handicaprådet: 72.000 kr. (ca. 10 møder årligt)
- Huslejenævnet: 215.000 kr. (heri er inkluderet et administrationsbidrag på 144.000 kr. (udgift), som tilgår Sekretariatet som en indtægt) (ca. 13 møder årligt)
- Beboerklagenævnet: 45.000 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Idrættens Videns- og Kompetenceråd: 9.700 kr. (ca. 5 møder årligt)
- Kunst- og Kulturhistorisk Råd: 9.700 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Musik- og Teaterrådet: 9.700 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Integrationsrådet: 17.000 kr. (ca. 4 møder årligt)
- Udsatterrådet: 25.000 kr. (ca. 6 møder årligt)
- Ældrerådet: 243.000 kr. (ca. 10 møder årligt)

Bemærk vedr. Idrættens Videns- og Kompetenceråd, Kunst- og Kulturhistorisk Råd og Musik- og Teaterrådet er budgettet ikke udspecificeret, men hedder Råd und Fritid og Kultur, og her er budgettet på 29.000 kr. til fordeling mellem de tre råd.

Derudover er der afsat 63.000 kr. til et kulturmiljøråd, der dog pt ikke er i funktion.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 18: Orientering fra formanden

Åbent møde

18 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0098

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	11-10-2018	18	

Kommunalbestyrelsen den 11. oktober 2018:

Intet.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket

Punkt 104: Lukket

Punkt 105: Lukket

Punkt 106: Lukket